

Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare

2

La Guvern s-a desfășurat
ședința Consiliului Economic
pe lângă Prim-ministrul

3

Natalia Chirică:
“Niciodată nu e prea mult
imobil”

4

Parlamentul European a liberalizat importul de vinuri moldovenești pe piața UE

Parlamentul European a acceptat propunerea Comisiei pentru Comerț Internațional (INTA) referitoare la liberalizarea importurilor de vinuri moldovenești pe piața comunitară. Decizia a fost aprobată cu o majoritate largă de 503 voturi, informează MOLDPRES.

Raportul „Preferințe comerciale autonome pentru Republica Moldova” a fost prezentat de către europarlamentarul Iuliu Winkler.

„Odată trecută de plenul Parlamentului European, liberalizarea totală a importurilor de vin din Republica Moldova pe piață unică va intra în vigoare de la 1 ianuarie 2014”, a declarat anterior Iuliu Winkler. La mijlocul lunii noiembrie, INTA a adoptat cu votul a 29 de deputați raportul referitor la liberalizarea totală și imediată a importurilor de vin din Republica Moldova în Uniunea Europeană.

Pentru a fi pusă în aplicare, hotărârea Parlamentului European de liberalizare a importu-

rilor de vinuri urmează a fi aprobată formal de Consiliu și apoi publicată în Jurnalul Oficial al UE, în toate cele 24 de limbi ale țărilor-membre.

Federația Rusă a stopat importul de producție alcoolică moldovenească pe piața rusă la 10 septembrie 2013.

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare estimează eventualele pierderi suportate în urma introducerii restricțiilor la 40 de milioane de dolari SUA anual.

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

În perioada 2-6 decembrie 2013 volumul total al tranzacțiilor bursiere a constituit 1,7 mil. lei. În total, au fost înregistrate 19 tranzacții cu acțiunile a 10 emitenti.

În Secția de Bază a Bursei au fost încheiate 8 tranzacții în sumă de 484,9 mii lei. Prețul de piață al acțiunilor „Moldova Agroindbank” s-a majorat de la 1000 până la 1039,99 lei. Prețul acțiunilor ordinare nominative „Banca de Economii” a scăzut de la 40 până la 35 lei. Prețurile de piață ale acțiunilor „Tipografia Stefan-Vodă” și „Viniu Traian” au crescut considerabil de la 6 până la 66 lei și de la 35 până la 105 lei, respectiv.

Volumul Secției Tranzacțiilor Directe a constituit 1,2 mil. lei. Valorile mobiliare a 3 emitenti au fost vândute ca pachete unice în cadrul licitațiilor cu strigare.

A fost înregistrată oferta publică pe piață secundară cu acțiunile societății „Mold-Nord”. Ofertantul „Victoria” SRL a procurat 1,18% din acțiunile companiei cu 23,67 lei per acțiune. Volumul total al tranzacției a constituit 569,3 mii lei.

Bursa de Valori a Moldovei prestează servicii de consulting în domeniul activității licențiate (bursiere).

Informații la telefonul: 022 27-76-36.
www.moldse.md

Bursa de Valori a Moldovei

Aviz CNPF

Comisia Națională a Pieței Financiare inițiază începînd cu data de 04.12.2013 consultarea publică asupra proiectului de Hotărîre a Comisiei Naționale a Pieței Financiare “Cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de acordare, suspendare și retragere a autorizațiilor și licențelor pe piață de capital”.

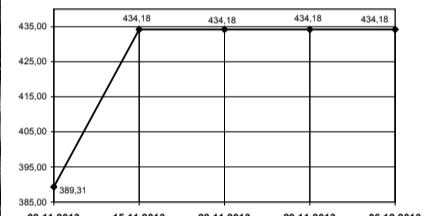
Proiectul are drept scop implementarea Legii privind piața de capital în vederea stabilirii condițiilor de acordare, suspendare și retragere a licențelor și a autorizațiilor pentru desfășurarea activității pe piață de capital, care să corespundă cu practicile europene în domeniu, asigurarea controlului de stat asupra activității persoanelor licențiate sau autorizate, precum și în scopul protejării intereselor investitorilor.

Proiectul respectiv este plasat pe pagina oficială web a Comisiei Naționale a Pieței Financiare – la compartimentul „Baza normativă / Proiecte în derulare”.

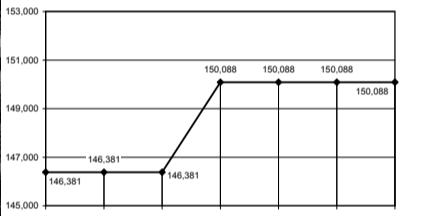
În acest context, rugăm să remiteți opinii și sugestii Dvs. pe marginea proiectului de hotărîre “Cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de acordare, suspendare și retragere a autorizațiilor și licențelor pe piață de capital”, pînă la data de 01.01.2014, la adresa electronică felicia.maciac@cnpf.md sau în lădiță pentru corespondență instalată la parterul clădirii Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

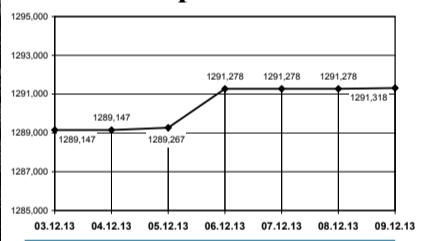
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar
11.12.2013

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	13.0599
EUR	1	17.9503
UAH	1	1.5821
RON	1	4.0309
RUB	1	0.3999

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței din 25 noiembrie 2013 a Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a fost examinată o serie vastă de chestiuni.

Urmare a examinării declarației pentru eliberarea licenței Brokerului de Asigurare-Reasigurare "SAFETY BROKER" S.R.L. (or. Hîncești, str. Industrială, 1, IDNO 1013605002213), Comisia Națională a Pieței Financiare a hotărât: se acordă Brokerului de Asigurare-Reasigurare "SAFETY BROKER" S.R.L. licență pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări și/sau reasigurări a brokerului pe termen nelimitat. Activitatea licențiată se va desfășura pe adresa: or. Hîncești, str. Industrială, 1.

Ca urmare a examinării cererii Asociației de Economii și Împrumut "VELINO-PRIM" (r-nul Călărași, s. Săseni, IDNO 1003609010778) privind retragerea licenței și depunerea benevolă a acesteia Comisia Națională a Pieței Financiare a hotărât: se retrage licența de categoria A pentru desfășurarea activității asociațiilor de economii și împrumut de către Asociația de Economii și Împrumut "VELINO-PRIM", seria CNPF nr. 000170, eliberată la data de 3 aprilie 2009.

Totodată, urmare a examinării cererilor de reperfectare a licenței Societății pe Acțiuni "MOLDASIG" (mun. Chișinău, str. M. Eminescu, 2, IDNO 1002600053315) privind includerea unor noi adrese de desfășurare a activității licențiate în anexa la licență Comisia Națională a Pieței Financiare a hotărât: se reperfectează licența Societății pe Acțiuni "MOLDASIG" seria CNPF nr. 000707, eliberată la 1 noiembrie 2008 pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexei la licență cu includerea următoarelor adrese de desfășurare a activității licențiate: or. Strășeni, str. Eminescu, 33; r-nul Dubăsari, s. Cocieri; or. Criuleni, s. Cimișeni; r-nul Ceadîr-Lunga, s. Coceac, str. Lenin, 85A; r-nul Taraclia, s. Valea Perjei, str. Lenin, 163; or. Comrat, str. Pobeda, 283; or. Căușeni, str. Eminescu, 24/ua; r-nul Edinet, s. Fetești; r-nul Ștefan-Vodă, s. Ermoclia; r-nul Cahul, s. Văleni; r-nul Dubăsari, s. Coșnița; r-nul Cahul, s. Giurgiulești, str. Plotnicova; mun. Chișinău, s. Singera, str. Tinereturui, 46; or. Anenii Noi, str. Primăverii, 7; or. Chișinău, str. Kiev, 9/1; r-nul Briceni, s. Corjeuți; or. Basarabeasca, str. 28 Iunie, 2A; or. Briceni, str. M. Frunze, 24; or. Briceni, str. M. Frunze, 24A; r-nul Criuleni, s. Boscani; r-nul Anenii Noi, s. Tîntăreni, str. Chișinăului, 46A.

În temeiul Ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr. 40/8-O din 15.08.2013 și a Ordinului vicepreședintelui C. N. P. F nr. 113 din 16.08.2013, a fost efectuat controlul complex privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor de către Brokerul de Asigurare – Reasigurare "UNIVERSAL ASIG" S.R.L. (pentru perioada de activitate 19.03.2010 – 30.06.2013). Comisia Națională a Pieței Financiare a hotărât: se sănționează Brokerul de Asigurare-Reasigurare "UNIVERSAL ASIG" S.R.L. cu amendă în mărime de 5,0 mii lei, care se transferă la bugetul de stat. Se prescrie persoanelor cu funcții de răspundere ale Brokerului de Asigurare-Reasigurare "UNIVERSAL ASIG" S.R.L. respectarea necondiționată a prevederilor actelor legislative și normative, precum și întreprinderea măsurilor privind înlăturarea încâlcărilor reflectate în actul de control, inclusiv: respectarea prevederilor legale privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule; conformarea modului de încheiere a contractelor cu actele normative în vigoare; respectarea prevederilor legale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Se ia act de tragerea la răspundere contravențională a administratorului Brokerului de Asigurare-Reasigurare "UNIVERSAL ASIG" S.R.L. conform Codului contravențional al Republicii Moldova. Despre executarea prezentei hotărâri se va informa Comisia Națională a Pieței Financiare în termen de o lună, cu anexarea documentelor confirmative.

Ca rezultat al monitorizării executării Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 48/18 din 11.10.2013 "Cu privire la neprezentarea de către asociațiile de economii și împrumut a rapoartelor specializate pentru trimestrul II al anului de gestiune 2013" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 243-247, art. 1633), s-a constatat nerespectarea cerințelor pct. 1 din hotărâre de către A.E.Î. "BRICENEANCA" (r-nul Dondușeni, s. Briceni, IDNO 1003604000509), A.E.Î. "CĂPLANI" (r-nul Ștefan Voda, s. Căplani, IDNO 1003608001515) și A.E.Î. "PRIPICEINI CRÉDIT" (r-nul Rezina, s. Pripiceni-Răzești, IDNO 1003606015794). Comisia Națională a Pieței Financiare a hotărât: se prescrie repetat administratorilor asociațiilor de economii și împrumut prezintarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare a rapoartelor specializate pentru trimestrul II al anului de gestiune 2013 în termen de 15 zile lucrătoare din data intrării în vigoare a prezentei hotărâri. Se avertizează administratorii asociațiilor de economii și împrumut nominalizate cu retragerea licențelor pentru dreptul

de a desfășura activitate în domeniul asociațiilor de economii și împrumut, în cazul nerespectării prevederilor pct. 1 din hotărâre.

Totodată, ca rezultat al nerespectării cerințelor pct. 1 din Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 48/18 din 11.10.2013 "Cu privire la neprezentarea de către asociațiile de economii și împrumut a rapoartelor specializate pentru trimestrul II al anului de gestiune 2013" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 243-247, art. 1633), în scopul protejării drepturilor și intereselor membrilor asociațiilor de economii și împrumut, Comisia Națională a Pieței Financiare a hotărât: se suspendă operațiunile la conturile curente și de depozit ale asociațiilor de economii și împrumut cu excepția operațiunilor de alimentare a conturilor nominalizate: A.E.Î. "BRICENEANCA" (r-nul Dondușeni, s. Briceni, IDNO 1003604000509), A.E.Î. "CĂPLANI" (r-nul Ștefan Voda, s. Căplani, IDNO 1003608001515) și A.E.Î. "PRIPICEINI CRÉDIT" (r-nul Rezina, s. Pripiceni-Răzești, IDNO 1003606015794).

În cadrul ședinței din 29 noiembrie 2013 a Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a fost examinată o serie vastă de chestiuni.

Urmare a examinării cererii de reperfectare a licenței Brokerului de Asigurare-Reasigurare "AUTORIG-ASIG" S.R.L. (mun. Chișinău, str. Tighina, 49A, IDNO 1009600039428) privind modificarea adresei juridice, Comisia Națională a Pieței Financiare a hotărât: se reperfectează licența Brokerului de Asigurare-Reasigurare "AUTORIG-ASIG" S.R.L. seria CNPF nr. 000335, eliberată la 11 decembrie 2009 pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări și reasigurări a brokerului, prin modificarea adresei juridice din mun. Chișinău, bd Cuza-Vodă, nr. 19/4, ap. 56 în mun. Chișinău, str. Tighina, 49A, cu eliberarea unui nou formular de licență. Se recunoaște nevalabil formularul de licență seria CNPF nr. 000335 eliberat anterior Brokerului de Asigurare-Reasigurare "AUTORIG-ASIG" S.R.L.

Urmare a examinării declarației pentru eliberarea licenței Brokerului de Asigurare-Reasigurare "BEST BROKER" S.R.L. (mun. Chișinău, str. Ismail, 88, IDNO 1013600033931), Comisia Națională a Pieței Financiare a hotărât: se acordă Brokerului de Asigurare-Reasigurare "BEST BROKER" S.R.L. licență pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări și/sau reasigurări a brokerului pe termen nelimitat. Activitatea licențiată se va desfășura pe adresa: mun. Chișinău, str. Ismail, 88.

În urma examinării cererii de reperfectare a licenței Asociației de Economii și Împrumut "VALEA VÂLCULUI" (MD-3416, satul Bujor, raionul Hîncești, IDNO 1004605001773) privind extinderea limitei administrativ-teritoriale, Comisia Națională a Pieței Financiare a hotărât: se reperfectează licența Asociației de Economii și Împrumut "VALEA VÂLCULUI" seria CNPF nr. 000020, eliberată la 11.12.2008 pentru desfășurarea activității asociațiilor de economii și împrumut, pe un termen ne-

În Moldova a fost lansat brandul Vinurile Moldovei

La manifestarea care a avut loc la complexul vinicol Cricova au participat Premierul, Iurie Leancă, Secretarul de Stat al Moldovei, John Kerry, ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Vasile Bumacov, alții oficiali, reprezentanți ai companiilor vinicole.

Iurie Leancă a menționat că ramura vitivinicola din Moldova este tradițională pentru economia națională, constituind o cotă importantă în PIB. Potrivit sursei citate, nu în zadar lansarea brandului Vinurile Moldovei are loc la Cricova, unul din producătorii de bază de vinuri din Moldova, care este o carte de vizită a țării. Iurie Leancă și-a exprimat convingerea că brandul național Vinurile Moldovei va permite țării noastre să se recomande ca un producător al vinurilor de calitate, să consolideze piețele, inclusiv, pe marea piață europeană. John Kerry a apreciat înalt calitatea vinurilor moldovenești,

menționând disponibilitatea SUA de a acorda ajutor pentru promovarea lor pe piața SUA și din alte state. Pe viitor toate vinurile moldovenești de calitate vor fi vândute în lume sub un singur brand – Vinurile Moldovei. Companiile vinicole vor putea vinde vinurile lor sub acest brand doar dacă acestea vor fi selectate de Biroul Național al viei și vinului. Pe sticlele cu

băutură de calitate vor fi etichete cu o barză imprimată. Brandul național Vinurile Moldovei va contribui la promovarea mai eficientă a producției vinicole pe piețele externe, va permite creșterea exportului. Promovarea vinurilor moldovenești sub un singur brand este scopul Biroului Național al viei și vinului.

InfoMarket

La Guvern s-a desfășurat ședința Consiliului Economic pe lângă Prim-ministrul

Consiliul Economic al Prim-ministrului a discutat la Guvern Foia de parcurs privind acțiunile Executivului în vederea eliminării constrângerilor critice în calea mediului de afaceri pentru anii 2013-2014, a relatat pentru MOLDPRES Biroul comunicare și relații cu presa al Guvernului.

Foia de parcurs reprezintă o agenda a Guvernului, cu acțiuni concrete orientate spre eliminarea principalelor bariere pentru mediul de afaceri, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii și ameliorarea climatului investițional, preconizate să fie realizate pe parcursul anului viitor.

În context, ministrul Economiei, Valeriu Lazăr, a făcut o prezentare despre măsurile întreprinse de Executiv în trimestrul III al anului 2013.

Prim-ministrul Iurie Leancă a solicitat reprezentanților mediului de afaceri să ofere susținere Guvernului în identificarea barierelor administrative ce nu sunt cuprinse în prezenta versiune a Foii de parcurs, pentru a fi preluate. De asemenea, Iurie Leancă a solicitat ajutorul celor prezenți la ședința Consiliului Economic în identificarea reglementărilor învecite sau inutile, acestea urmând a fi eliminate definitiv sau reformate, astfel încât să corespundă rigorilor timpului.

O atenție separată a fost acordată câtorva domenii de importanță deosebită pentru un climat de afaceri

attraktiv, și anume conectarea la electricitate, autorizațiile în construcții, comerțul transfrontalier și îndeosebi, asigurarea protecției investitorilor.

Reprezentanții instituțiilor responsabile, ai asociațiilor de afaceri și ai donatorilor ce susțin eforturile statului în promovarea reformelor economice au avut un schimb de opinii pe marginea principalelor procese de reformă din aceste sectoare.

Prim-ministrul a fost informat despre faptul că pe toate dimensiunile sus-numite există proiecte de amendamente în proces de avizare, care vor duce la creșterea transparenței procedurilor, reducerea costurilor pentru acestea și a timpului de așteptare, reducerea numărului procedurilor și actelor, ceea ce va duce la debirocratizarea instituțiilor statului și oferirea antreprenorilor a unor servicii mai calitative, mai ieftine și mai rapide. Până la sfârșitul anului, Guvernul urmează să

aprobe și să remítă în Parlament noi reglementări ce vor crește gradul de protecție a investitorilor, vor ușura și reduce procedurile de import și export și vor simplifica semnificativ reglementările ce țin de obținerea autorizațiilor de construcție și de conectare la electricitate.

Prim-ministrul Iurie Leancă a precizat: „Aceste constrângerile sunt printre principalele impiedicări în calea antreprenorilor, în special a micilor antreprenori și oamenii de afaceri. Pentru ca să avem o economie competitivă, trebuie să ajutăm businessul nostru să se integreze cât mai rapid în circuitul economic regional și european”.

După două ore de discuții s-a decis necesitatea accelerării la maximum a procesului de aprobată a actelor normative în aceste domenii, urmând să se identifice noi acțiuni menite să eliminate constrângerile din calea mediului de afaceri.

BERD acordă 5 milioane de euro pentru construcția unei noi uzine de cablaj în Moldova

Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) va cofinanța printr-un împrumut de 5 milioane de euro planurile de extindere a producătorului austriac de cablaj Gebauer & Griller Kabelwerke GmbH de la Bălți, informează MOLDPRES.

Costul total al proiectului este estimat la 18 milioane de euro, precizează un comunicat de presă al BERD. Uzina va fi amplasată în Zona economică liberă „Bălți”, în apropierea celor mai importanți clienti. Ca urmare, compania va beneficia de costuri mai mici de transport și de producere și va putea furniza producția sa clientilor în regim just-in-time („tocmai la timp”).

“Faptul că BERD sprijină proiectul nostru în Moldova e ca și o distincție. Această susținere consolidează decizia noastră strategică de a-i urma pe cei mai importanți clienți pentru a le livra în mod rapid și flexibil cablurile noastre monofilare”, a declarat Friederike Jacquelin, director executiv și partener al Gebauer & Griller. El a adăugat că firma pe care o reprezintă vede, de asemenea, un potențial semnificativ de creștere economică în această regiune și își dorește să fie parte la această creștere”.

Finanțarea planurilor de extindere a companiei Gebauer & Griller în Moldova, astfel ca aceasta să obțină o platformă pe piața est-europeană, face parte din efortul BERD de a susține rețea de furnizori din sectorul auto în țările în care investește banca.

„Suntem foarte mândri de această investiție. În primul rând, pentru că aceasta este prima investiție a noastră în sectorul auto din Moldova. Aceasta va ajuta să aducem în țară know-how, inovații și să dăm un impuls important industriei producătoare, care deocamdată este un sector restrâns în Republica Moldova”, a declarat Bruno Balvanna, directorul BERD pentru țările din Caucaz, Moldova și Belarus. Această investiție, în opinia lui, „ajută țara să atragă investițiile străine atât de necesare, generând locuri de muncă și încurajând competiția. În plus, investiția este direcționată în afara Chișinăului și va stimula creșterea economică în regiunile mai puțin dezvoltate”.

Fondată în 1940, compania Gebauer & Griller Kabelwerke GmbH produce cablaj pentru industria auto, dar și pentru alte industrii. Aceasta operează în Austria, Republica Cehă, India, Mexic, Slovacia și în Statele Unite, iar acum și în Moldova, unde recent a lansat procesul de producere și urmează să atingă capacitatea deplină către luna septembrie a anului 2014.

BERD este cel mai mare investitor în Republica Moldova. De la începutul activității sale, în anul 1994, banca a semnat peste 100 de proiecte de investiții în țară în domeniul energiei, transporturilor, antreprenoriatului agricol, industriei și sectoarelor bancare, în volum de peste 900 de milioane de euro.

Ministerul Finanțelor a făcut publică “lista neagră” a întreprinderilor de stat care au întârziat cu rapoartele

Ministerul Finanțelor a făcut publică astăzi “lista neagră” a unităților administrativ-teritoriale, societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public, întreprinderilor de stat și municipale, care nu au prezentat sau au prezentat cu întârziere rapoartele privind datorile, informează MOLDPRES.

Potrivit Legii cu privire la datoria publică, garanțile de stat și recreditarea de stat, întreprinderile de stat sunt obligate să prezinte informația necesară pentru monitorizarea sumelor datorate, a debursării și deservirii datoriei publice.

Ca urmare a monitorizării rapoartelor prezentate, Ministerul Finanțelor a alcătuit o „listă neagră” a entităților care la situația din 30 octombrie nu au prezentat sau au prezentat întârziat informațiile respective.

În „lista neagră” au fost incluse 25 de întreprinderi de stat, 22 dintre care au prezentat cu întârziere rapoartele, iar alte trei nu au prezentat de loc.

Printre întreprinderile de stat care au prezentat cu întârziere rapoartele se numără Moldresurse, Giuvaer, Aeroportul Mărăcurești, Calea Ferată, CVC Milești Mici, Aroma, Moldexpo, primăria Cahul și municipiul Comrat. Nu au prezentat informația Combinatul de Produse Alimentare, Cereale Flor și Unitatea Administrativ Teritorială Cantemir.

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Avis CNPF

Întru asigurarea respectării prevederilor art.6 din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Prin Comisia Națională a Pieței Financiare”, Comisia Națională a Pieței Financiare comunică rechizitele bancare pe care urmează să fie transferate taxele și plățile regulatorii de funcționare:

Cod fiscal 1007601001293; BC „Victoriabank” SA Filiala nr.11; Codul băncii VICBMD2X883; Cont bancar 2251311138

ASIGURĂRILE ÎN ȘTIRI

Unul din cei mai mari brokeri de asigurări din România – compania Safety Broker – vine pe piața moldovenească de asigurări

Compania a obținut licență de la Comisia Națională a Pieței Financiare. Licența care a costat 3250 lei a fost eliberată pe termen nedeterminat. Potrivit presei române, în nouă luni curent volumul primelor de asigurări înregistrate de compania dată a însumat 37,68 mil. euro sau cu 60 la sută mai mult decât în perioada similară a anului trecut. Cea mai mare parte a primelor ține de asigurarea CASCO.

În 9 luni din 2013, venitul companiilor de asigurare moldovenești (până la impozitare) s-a redus de 1,9 ori, în comparație cu perioada similară a anului 2012 și a constituit 25,1 mil. lei

Potrivit Buletinului Informativ al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, în ianuarie – septembrie curent, venitul total pentru nouă companii de asigurări a constituit 43,5 mil. lei, iar alte 8 companii de asigurări au înregistrat pierderi în mărime de 8,5 mil. lei.

Activele nete ale companiilor de asigurări la finele lunii septembrie curent au constituit 1 mld. 138,6 mil. lei, sau cu 10,1 la sută mai puțin în comparație cu perioada similară a anului trecut. Factorul de bază al reducerii actelor nete este reducerea participanților de pe piață. La finele lunii septembrie curent, volumul total al rezervelor tehnice pe contractele de asigurare generală și de viață a fost de 954,4 mil. lei, fiind în creștere cu 10,3 la sută în comparație cu datele din perioada similară a anului trecut. Rezervele tehnice care revin asigurărilor generale constituie 690,1 mil. lei (72,2 la sută din volumul total), iar rezervele tehnice pentru asigurarea de viață – 266,3 mil. lei (27,8 la sută).

În comparație cu situația de la finele lunii septembrie a anului trecut, aceste rezerve au crescut cu 5,8 și 23,9 la sută respectiv. Volumul total al primelor transmise pentru reasigurare pe asigurările generale și de viață a însumat în perioada de raport 195,5 mil. lei. Cota primelor transmise pentru reasigurare, evaluate în ianuarie-septembrie curent, constituie 22,4 la sută.

Amintim că în nouă luni curent companiile de asigurări din Moldova au acumulat prime de 871,01 mil. lei sau cu 10,9 la sută mai mult decât în perioada similară a anului trecut, iar volumul prejudiciilor achitate a crescut cu 19,2 la sută în comparație cu aceeași perioadă a anului trecut și a însumat 318,9 mil. lei.

InfoMarket

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpress: 67770

Poșta Moldovei: PM 21700

EDITOR: CAPITAL MARKET I.S.

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Iurie FILIP,

Elena VASILACHE, Eugeniu VIȚU,

Zoia TULBURE, Nadejda FILIP.

REDACTOR-ŞEF:

Gheorghe TUROREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR-ŞEF ADJUNCT:

Tatiana SOLONARI

Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: capital@market.md, ziarulcm@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

CONT BANCAR: 225139437,

c/f 1003600114204,

BC „Eximbank - Gruppo Veneto Banca”, SA,

fil.11, Chișinău, BIC EXMMMD22436

În ziua de 10 ianuarie 2014 au fost utilizate stiri agenției

«Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu simbolul sunt reprezentă publicitate.

Orice articol publicat în „Capital Market” reflectă punctul de vedere al semnatului, care nu neapărat coincide cu cel al redactiei. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia PRAG 3

Natalia CHIRICĂ: “Niciodată nu e prea mult imobil”

Cum în condițiile dificile actuale compania “Glorinal” reușește să realizeze lunar câte 5 obiecte imobiliare, cum s-a schimbat strategia companiei în timpul crizei, și de ce directorul executiv al companiei “Glorinal”, Natalia Chirică nu crede datelor cadastrale referitoare la vânzările în imobilele noi. Despre toate acestea a relatat Natalia Chirică într-un interviu pentru portalul informațional analitic “Ipoteka. MD”.

– Participarea la un parteneriat public-privat este convenabilă?

– Până în momentul de față suntem doar cheltuieli, dar privim acest parteneriat ca fiind un proiect de lungă durată. Spre exemplu, pe strada Valea Trandafirilor vom lichida căminele studențești ale universității pentru a elibera lotul de pământ. Este de la sine înțeleas că mai întâi de toate trebuie construită o clădire nouă pe strada Doga unde vor putea fi transferați studenții. Înțelegeți că toate acestea necesită unele investiții ale companiei. Dar nu disperăm, drumul poate fi parcurs doar de cel ce merge. Acest proiect nu prea este rentabil pe moment, dar aş spune că are mai mult o menire socială.

– Care este situația prețurilor astăzi pe fundalul eșecului din anii 2009-2010?

– Situația este stabilă. Dar este un moment semnificativ: cumpărătorul duce tratative de lungă durată și într-un sfârșit primește reduceri, în funcție de taxa inițială și programul de achitare. Voi fi sincer, în prezent 100% de achitare este o mare raritate. Din aceste considerente avem un program de reduceri: 100% achitate – reducere cu 5% de la taxa inițială; 80% – 3% și la achitarea a 70% din costul imobilului cumpărătorul poate beneficia de o reducere de 2%. Programul de achitare este constituit din patru etape: 40%+30+20+10. Dar suntem mereu deschiși pentru tratative și discuții și ne străduim să găsim condiții convenabile pentru cumpărători.

– Aveți mulți cupărători?

– Multimea de clienți care abordau dezvoltatorii imobiliari, cum a fost până în anul 2009, este deja în trecut. Să mă îndoiesc că o situație similară acelei perioade se va repeta. La ora actuală practic nu sunt cumpărători.

– Însă datele organelor cadastrale spun cu totul altceva. Vânzările unităților imobiliare noi pentru 10 luni ale anului 2013 au depășit indicatorii pentru întreg anul 2012.

– Am fost mirată când am văzut aceste date pe portalul Dvs. Am o singură explicație: acestea nu sunt vânzări, ci înregistrarea tranzacțiilor la organele cadastrale, tranzacții care au fost încheiate anterior. Astăzi dezvoltatorii imobiliari „dorm” la notar. Modificările care obligă înregistrarea la organele cadastrale și notar au intrat în vigoare de mult, dar puțini au îndeplinit aceste cerințe. Acum, toți au dat buzna pentru înregistrarea în contractele vechi a modificărilor noi prevăzute de legislația în vigoare.

În realitate, vânzările sunt stabilite. Noi, de exemplu, lunar vinde 20 unități imobiliare – oficii, apartamente, parcări, subsoluri. Este puțin. Așa că nu trebuie crezut că care spun că la capitolul vânzări totul este în regulă.

– Poate cumpărătorii sunt prea puțini în raport cu numarul dezvoltatorilor imobiliari?

– Este o problemă pentru piață – prezența unei mulțimi de dezvoltatori imobiliari. Pe mine personal, acest lucru mă miră. Eu nu cunosc ce fel de afaceri fac aceștia, dar timpul le va arăta pe toate. Însă, deja astăzi, cu certitudine pot afirma că preturile pe care aceștia le anunță, de 400 euro pentru un metrul patrat – nu este nici prețul de cost, mai ales la această etapă de criză. Nu poate fi făcută o prognoză a prețurilor la materialele de construcție. Iar pe acest fundal să anunț astfel de prețuri? Iată, în vecinătatea cu noi deja de 12 ani se construiește o casă. Bănuiesc că finisarea acesteia în timpul apropiat nu va avea loc.

Vă puteți imagina pentru o clipă sentimentul trăit de oamenii care au investit în astfel de construcții la etapă incipientă?

– În pofida existenței acestor factori, cerere pentru construcțiiile primare există. Aceleasi date cadastrale spun că 45% din cumpărătorii imobilului locativ revin celor primare.

– Această situație mă bucură deoarece oamenii au început să înțeleagă beneficiile construcțiilor primare. Probabil că încredere insuflă și lucrările calitative realizate de companiile de construcție care își desfășoară activitatea în Chișinău. De fapt, fondul vechi – este fondul vechi. În unele dintre blocurile vechi este periculos de trăit. Pentru mine personal este stranie și neînteleasă achiziționarea unui apartament într-un bloc vechi, mai ales atunci când cumpărătorul deține resursele financiare necesare. Astăzi, când prețurile sunt stabile, nu este nimic mai simplu decât să te familiarizezi cu ofertele de pe piață: alegerea unei companii, a unui apartament larg, unde în scări nu există miroș neplăcut, unde toate comunicările sunt noi. Analizați și Dvs.: cumpărând un apartament într-un bloc așa-numit “hrușiovă” nu puteți schimba nici acoperișul și nici vecinii. Însă cu aceiași bani poate fi cumpărat un metraj practic analogic în construcții primare.

– Ce se poate face ca piața să crească, iar clienții să fie mai acțivii?

– Consider că băncile pot schimba situația.. Dacă vor oferi condiții convenabile pentru creditarea ipotecară aceasta va da un imbold pieței. Astăzi băncile beneficiază de surse, dar bancherii știu că imobilul într-o casă care încă nu există este un risc considerabil. Aș spune, că total depinde de compania de construcții. La noi, de exemplu, în funcție de proiect, băncile pot acorda credit sub gajul viitorului apartament chiar și la etapa de fundație. Dar există anumite detalii: nu puteți veni la orice bancă și cere credit să cumpărați apartament la “Glorinal”. De exemplu, același “Prime Capital” fără gaj în mărime de 80% din volumul creditului plus încă 100% a unui gaj suplimentar, nu oferă credit. Însă, “Victoria-bank” oferă astfel de credite fără probleme. Totul depinde de politica de creditare a companiei și de faptul unde dezvoltătorul imobiliar își deservește conturile. Dacă băncile pot vedea banii companiei, acestora le este mai simplu să opteze pentru o decizie.

– “Glorinal” a demonstrat în totdeauna un interes pentru construcția de masă?

– Construcția de masă și astăzi este prioritatea companiei. Este specificul “Glorinal” – avem capacitatea de a construi mult și rapid. Anume din aceste considerente proiectele noastre continuă astăzi și sunt finalizate cu succes. Unica schimbare care s-a produs în de volum: dacă anterior dăm în exploatare câte 10 case, atunci la ora actuală dăm câte 2-3 și purcedem la următoarele. Criza îi constrâng pe toți: oamenii nu pot achita la timp rata următoare

iar termenul de predare presează.. Iar noi, pentru a nu dezamăgi restul cumpărătorilor, predăm casa în exploatare pe etape.

– O astfel de situație se răspândește asupra termenelor incipiente de predare?

– Da, se răspândește. Dar oamenii au o atitudine întotdeauna față de asemenea situații, și nu doar din bunătatea sufletească, dar din motive pragmatice – este un program de achitare, iar omul vine și anunță – nu pot achita pe moment, deși acest apartament este foarte important pentru mine acum. Astfel de situații nu sunt puține. Oamenii nu au sursele financiare pe care au mizat din start. Rezultă un astfel de cerc. Astfel că suntem nevoiți să ne rotim în el ca interesele ambelor părți să fie respectate.

– Care sunt perspectivele pieței?

– Vor fi și de-acum înainte dificultăți.. Dezvoltatorii imobiliari sunt mulți, obiecte multe, concurența pentru cumpărător – foarte mare. Acest lucru cu siguranță va duce la apariția obiectelor nefinisate. Acest lucru trebuie deja astăzi înțeleas. Mai mult ca atât, situația actuală de pe piață se va răspânde asupra calității, deoarece constructorii fac economii în toate. Tocmai din aceste considerente este foarte importantă decizia corectă de la cine urmează și îi procură imobilul primar. Voi fi sincer: ceea ce a văzut cumpărătorul la primele etaje nu este garanție a ceea ce va vedea și la ultimul nivel. Dar, dacă e să vorbim global, atunci viitorul pieței imobiliare moldovenești depinde de economia mondială, cât de tare nu ar suna această afirmație. Pentru că piața noastră o reprezintă în cea mai mare parte cei care muncesc pesete hotare. Dar nu sunt pesimistă și știu cu siguranță că după o scădere urmează o creștere. Imobilul este valoarea de bază a oamenilor și din acest motiv investițiile în apartamente sunt necesare, măcar pentru faptul că niciodată nu e prea mult imobil.

– Ce se poate face ca piața să crească, iar clienții să fie mai acțivii?

– Consider că băncile pot schimba situația.. Dacă vor oferi condiții convenabile pentru creditarea ipotecară aceasta va da un imbold pieței. Astăzi băncile beneficiază de surse, dar bancherii știu că imobilul într-o casă care încă nu există este un risc considerabil. Aș spune, că total depinde de compania de construcții. La noi, de exemplu, în funcție de proiect, băncile pot acorda credit sub gajul viitorului apartament chiar și la etapa de fundație. Dar există anumite detalii: nu puteți veni la orice bancă și cere credit să cumpărați apartament la “Glorinal”. De exemplu, același “Prime Capital” fără gaj în mărime de 80% din volumul creditului plus încă 100% a unui gaj suplimentar, nu oferă credit. Însă, “Victoria-bank” oferă astfel de credite fără probleme. Totul depinde de politica de creditare a companiei și de faptul unde dezvoltătorul imobiliar își deservește conturile. Dacă băncile pot vedea banii companiei, acestora le este mai simplu să opteze pentru o decizie.

– Apropo, de ce băncile nu finanțează companiile de construcții?

– Riscurile sunt mari. Să admitem, că compania nu rambursează creditul, gajul revine băncii. Ce să facă banca cu construcția nefinisată? Cui s-o vândă?

– Cât de des îi sunt oferite companiei “Glorinal” oferte de participare la construcțiile nefinisate?

– Cu regularitate. O dată la două-trei luni parvin astfel de propunerii. Sinceră să fiu, am avut o astfel de experiență – rezultatul a fost trist. Ce-i drept, am înțeles repede riscurile și am ieșit din acel proiect.

– Care sunt aspectele care nu încurajoază într-o astfel de colaborare pe un dezvoltător onest?

– Trebuie să înțelegeți, dezvoltatorul anterior a vândut apartamentele, iar dacă nu a reușit finisarea construcției, banii undeva s-au dus. Dar oricum, acești bani nu vor fi suficienți pentru finisarea construcției. Doar nu poti obliga cumpărătorul, care a achiziționat deja un apartament la prețul de 400 euro să mai achite încă 300 euro. A semnat un contract cu compania anterioară și nu-l interesează că au parvenit căreva modificări. Dezvoltatorul va fi obligat să se clarifice cu acea parte a cumpărătorilor care deja au achitat banii. Să cumpărătorul va avea dreptate cerând apartament pentru banii achitați. Iar dacă își atribuie compania cheltuielile suplimentare apare întrebarea – unde atunci este afacerea? Totul este prozaic.

– De ce liderul pieței, “Glorinal”, nu a participat la expoziția recentă “Imobil Moldova”?

– Participăm cu regularitate la expoziție. Dar compania organizatoare a decis să modifice formatul și nu știu din care motiv a decis că companiile dezvoltătoare trebuie să participe de două ori pe an. Doar expozițiile se organizează de două ori pe an, toamna și de Paște. Consider acest lucru absurd. La fiecare jumătate de an să apară cu același proiect nu are rost. Expoziția este ceva nou, principal nou. Să anume din principiu nu participăm de două ori pe an. Iar când participăm, reieșim dintr-un motiv – pur și simplu suntem participanții pieței. Trebuie înțeles un lucru – un PR mai bun și eficient decât cel publicitar la posturile de televiziune nu poate oferi nimic. Restul – sunt cheltuieli de imagine, mai mult pentru bifare, că iată, noi suntem. Nu vine omul la expoziție să vadă ce nou a mai construit “Glorinal”. La expoziție mai mult participantii se laudă unul în fața de altuia. Să dea Domnul, ca noi să ajungem cândva la etapa când oamenii să urmărească o anume companie, ca numele să fie criteriu de bază în alegerea apartamentului. Astăzi oamenii se ghidăză după alte principii – sectorul, prețul, nivelul. Doar după mai multe căutări cumpărătorul poate face alegerea între două companii.. Dar nimici nu vine special la “Glorinal” sau “Basconslux” pentru a cumpăra apartament. Acest lucru se poate întâmpla când omul cumpără a două sau a treia oară. Atunci clientul vine sau aduce persoane cunoscute, pentru că deje are încredere că proiec-

tele vor fi finisate, că li se oferă o anumită calitate.

– Care este atitudinea Dvs. față de ideea asigurării obligatorii în construcție – atât a locuințelor, cât și a riscurilor de montare-construcție?

– Este o atitudine de frică, deoarece cred că aceste modificări se vor răsfrânge asupra prețului de cost, și asupra prețului final, care și fără aceasta este mare pentru perioada de criză în care ne aflăm.

– Dar dacă asigurarea va deveni una din condițiile accesului pe piața imobiliară a companiilor și toate companiile care nu au sursele financiare serioase vor părăsi piața?

– Ar fi o varință, dar dacă e să simți, oamenii nu sunt gata să meargă pe o astfel de cale – asigurarea imobilului. Noi am avut pe parcursul activității doar două cazuri de asigurare a viitorului apartament. În primul caz a fost un cetățean străin, care pur și simplu era obișnuit să asigure totul și nu și imagină altfel achiziționarea. Iar în cel de-al doilea caz – un concetățean de-al nostru care activa în domeniul asigurărilor.

Acum, companiile de asigurare analizează posibilitatea de a oferi clienților un produs de asigurare a construcției privind nefinisarea acesteia.

Întrebarea principală în acest caz este în baza căruia documentul clientului va putea demonstra că construcția s-a transformat în nefinisată. Care companie a dat faliment? Ok, dar în acest caz construcția revine băncii. O vine repetat și documentul împărătorii pe părți și primesc partea de aer. Să ce urmează? Riscurile sunt mari și, respectiv, produsul asigurării va costa scump.

– Asigurătorii vorbesc despre tarife de 1-2% din preț.

– Atunci ei deja sunt faliți. Dar poate ei iau în considerație că cumpărătorul nu va putea obține acel document care va putea aprecia construcția nefinisată. Aici nu trebuie încurcată două momente: reținerea dării în exploatare și nefinișarea în sine. Dacă există reținere, asigurătorii vor spune: adresați-vă la companie și cereți penalitate.

Cu construcția nefinisată lucrurile stau și mai complicate: cred, că documentul se va putea obține peste douăzeci de ani, prin intermediul judecății care va determina că construcția nu este acceptabilă pentru locuire sau exploatare. Să să dea Domnul ca peste 20 de ani această companie de asigurare să existe.

– Mulți dezvoltatori se plâng pe lipsa de teren pentru implementarea planurilor lor.

– Să vină la noi, până la criză am cumpărat mult.

– Care sectoare sunt de perspectivă?

Oamenii astăzi cumpără oriunde. Clar, că este important ca imobilul să fie amplasat nu prea departe, adică în aria orașului. În Vadul lui-Vodă, Nisporeni vânzările decurg anevoie.

În sectorul Răscani al capitalei se vinde bine. La Poșta Veche – noi pe Calea Orheiului am obținut rezultate excelente – sunt vândute 90% din apartamente. Acolo a jucat un rol important îmbinarea factorilor: încălzire autonomă, construcții cu nouă nivele, metaje mici.

– Construcția în centrul capitaliei vă interesează?

Este o direcție interesantă, dar noi nu dispunem de terenuri în centru. Ultimul teren în centru a fost pe strada Valea Trandafirilor unde am construit un microrai. Să suntem foarte mândri de această realizare.

Oleg KOSIN

„Oscarurile” moldovenești în Eco-Energetică!

Aflat la a treia ediție, Moldova Eco-Energetică este cel mai mare concurs de premiere a inițiatiilor de succes în sectorul energiei regenerabile și eficienței energetice. Din cele 60 de dosare incluse în competiție, 18 au fost premiate vineri, 6 decembrie. Alte 15 au primit diplome de onoare. Dosarele au fost depuse la 9 categorii, de către persoane fizice, instituții publice, companii private, mass-media și ONG-uri în perioada activă a concursului: 5 iunie – 20 septembrie. Moldova Eco-Energetică este organizată de Ministerul Economiei și Agenția pentru Eficiență Energetică, în parteneriat cu Proiectul Energie și Biomasă din Moldova, finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat, implementat de PNUD Moldova.

Fiindcă au știut cum să transforme energia soarelui și a vântului în energie electrică, pentru că au înțeles că peletele din biomasă sunt mai eficiente și mai economi la încălzirea casei, participanții au avut de câștigat dublu, o dată prin economiile făcute, utilizând metodele alternative de energie regenerabilă și încă o dată fiind premiați în cadrul Galei.

„Ne-am pus drept sarcină să ne aliniem la standardele Uniunii Europene. În acest sens, am aderat la Comunitatea Energetică și intenționăm să beneficiem de calitatea de membru al unei Piețe Energetice Europene integrate. Avem un potențial enorm în acest sens, care, utilizat eficient pentru binele societății și economiei R. Moldova, în special în zonele rurale, ne va aduce beneficii considerabile. Producerea surselor regenerabile va aduce multiple beneficii cetățenilor, precum surse de venit adiționale, noi locuri de muncă, un confort termic sporit și reducerea impactului nociv asupra mediului înconjurator”, a declarat Iurie Leancă, prim-ministrul al Republicii Moldova.

Prezenți la eveniment, oficialii țării, dar și cei străini, au ținut să felicite organizatorii, cât și participanții, asigurându-i că vor avea parte de susținerea acestora și în continuare.

“Uniunea Europeană este încântată să sprijine această ediție a competiției și ceremoniei de premiere Moldova Eco-Energetică. Sporirea măsurilor de eficiență energetică și dezvoltarea sectorului energiei regenerabile sunt priorități cheie în sprijinul acordat de Uniunea Europeană Republicii Moldova. Acest proces de reforme necesită participarea activă a tuturor actorilor din Republica Moldova pentru a deveni unul de succes. Vreau să felicit toți participanții Competiției Moldova Eco-Energetică care au realizat inițiative și proiecte de succes”, a declarat Pirkka Tapiola, șeful Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova.

„Vreau să îl felicit pe toți cu ocazia celei de-a treia ediții Moldova Eco-Energetică, timp scurt în care aceasta a reușit să devină un eveniment de rezonanță ce adună toți actorii cheie din sector, inclusiv reprezentanți ai Guvernului, sectorului privat, mediului academic, societății civile și ai partenerilor de dezvoltare”, susține Nicola Harrington-Buhay, reprezentant rezident PNUD Moldova.

“PRIVATIZĂM” SOARELE...

Organizatorii concursului au prezentat istorii de succes ce au fost premiate, acestea fiind variate, de la proiecte în energie solară, eoliană, geotermală, bioenergie, eficiență energetică sau comunicare a acestor bune practici, la proiecte de inițiative educaționale sau de tineret. Un sistem complex este cartea de vizită a lui Anton Port.

Ecologist convins, matematicianul Anton Port din satul Popeasca, Ștefan-Vodă, a “privatizat” vântul și soarele și a creat în curtea lui un adevarat complex de ener-

gie regenerabilă. Cu ajutorul laboratorului încopit în curtea sa, profesorul își irigă grădina, încâlzește apa și gătește fără să scoată un ban din buzunar. Adeput energiei alternative a început să promoveze utilizarea surselor regenerabile încă acum câteva decenii. „Mi-am făcut serviciul militar în Germania și într-un săuc de acolo am văzut un neamț care tăia lemne cu ajutorul unei mori de vânt. Atunci am decis că îmi voi construi și eu una, chiar dacă atunci un kilowat-oră costa 4 copeici”, își amintește profesorul.

Pentru a-și realiza visul, Anton Port a construit mai multe stații eoliene pe care le-a cuplat la un motor funcțional. La schimbarea unui singur lanț fabrică ulei de floarea-soarelui sau macină făină. Cuplată la un generator de 5 kilowat, moara de vânt poate tăia lemne.

Vara, motorul acestuia este conectat la un sistem cu ajutorul căruia apa este pompată dintr-un bazin într-o cisternă de patru tone, utilizată apoi la irigarea grădinii. Casa profesorului este situată pe un vârf de deal, de unde nu are acces la apă. Astfel, acesta acumulează apă de ploaie, iar cu ajutorul vântului o ridică în cisternă unde se încâlzește la soare, iar seara își irigă grădina prin metoda picurării. Mecanismul, susține profesorul, este unul simplu și poate fi creat de oricine în condiții casnice.

O altă invenție a domnului Anton Port este o oglindă parabolică cu diametrul de 2,4 metri. Cu ajutorul razelor solare focusate, familia gătește bucătă. În focarul oglindii temperatura poate ajunge până la 1500 grade Celsius, astfel că ciorba se gătește în câteva clipe. Desigur, dispozitivul a fost construit după calcule exacte și cum jumătate din zilele anului sunt însorite, familia dispune de propria energie fără mari cheltuieli.

Pe lângă aceste invenții, profesorul a creat și o mini-uscătorie de fructe, iar curtea lui deseori se transformă în atelier de lucru pentru copii și studenți. Pe poarta casei sale stă inscripția “Centrul energetic de alternativă”.

...ȘI TRANSMITEM BUNELE PRACTICI MAI DEPARTE

Și pentru că bunele practici nu trebuie păstrate doar în curtea casei, Institutul de Informare Continuă a decis să informeze căt mai multe persoane despre metodele prietenioase mediului de obținere a energiei și au decis să înceapă cu tinerii, care pot aduce schimbări în viitorul energetic al R. Moldova. Astfel, pe parcursul anului de studii 2011-2012, peste 1500 de elevi au obținut cunoștințe în domeniul surselor de energie regenerabilă, în special al biomasei.

“Suntem nevoiți să muncim numai ca să achităm facturile pentru energie termică și electrică, carburanți importați la prețuri exagerate, chiar dacă o bună parte din energie poate fi produsă din resurse locale. Dacă elevii vor cunoaște aceste posibilități, în câțiva ani, în R. Moldova s-ar putea crea o industrie de producere a energiei din sur-

se regenerabile”, consideră Simion Caisin, rectorul Institutului de Formare Continuă.

Activitățile au avut drept scop sensibilizarea elevilor și părinților din mediul rural în privința beneficiilor utilizării surselor alternative de energie, cu accent pe tehnologii noi și eficiente. Cursul experimentat în 38 de instituții școlare din opt raioane s-a bazat pe manualul “Surse de energie regenerabilă”, elaborat de IFC.

REGULI PENTRU PRODUCĂTORII DE BRICHETE ȘI PELETE

Și deoarece crește numărul utilizatorilor și producătorilor de energie pe bază de biomasă, Guvernul a aprobat cu două zile înainte de decernarea premiilor o hotărâre prin care obligă etichetarea biocombustibililor solizi produsi în Republica Moldova.

Producătorii de biocombustibili vor trebui să indice pe etichetele produselor comercializate originea și sursa de obținere, inclusiv caracteristicile privind aditivi, azotul, sulful, clorul, dar și caracteristicile cenușii după ardere. Certificarea biocombustibililor solizi va fi obligatorie începând cu 1 ianuarie 2015. Ea va fi obligatorie pentru toți producătorii de combustibil din biomasă solidă.

Regulamentul cu privire la biocombustibilul solid stipulează cerințele esențiale de calitate, caracteristicile tehnice, precum și regulile de plasare pe piață a produselor, de supraveghere a pieței și evaluarea conformității.

Certificarea obligatorie a biocombustibililor solizi are loc la inițiativa comună a Proiectului UE-PNUD „Energie și Biomasă”, a Agenției pentru Eficiență Energetică, Ministerului Economiei și vine ca răspuns la necesitatea de a asigura buna funcționare a centralelor termice pe biocombustibil instalate în școli, grădinițe, în cadrul proiectului.

În acest sezon de încălzire, deja 100 de instituții publice rurale au instalat centrale de încălzire cu biomasă, investiții asigurate din fonduri europene. În ultimii trei ani, numărul producătorilor de brichete și pelete a crescut de 5 ori, ajungând la 75. Producătorii existenți de biocombustibil solid din biomasă dețin o capacitate totală anuală de producție de 120 mii de tone. Această capacitate este mai mult decât suficientă pentru a acoperi necesitățile curente ale centralelor termice pe bază de biomasă instalate în instituțiile publice cu sprijinul financiar al Proiectului UE-PNUD „Energie și Biomasă”. În aceste condiții există premize reale pentru creșterea numărului de centrale pe bază de biomasă ce pot fi instalate în Republica Moldova.

Proiectul “Energie și Biomasă” în Moldova este un proiect de 4 ani, implementat în 2011-2014. Bugetul total al proiectului este de 14.56 milioane de euro, acordat de Uniunea Europeană (14 mln. euro) și PNUD Moldova (560.000 euro).

Competiția Moldova Eco-Energetică pentru 2014 va fi lansată în prima jumătate a anului viitor.

Alina CUJBA

Strategia dezvoltării comerțului intern pentru anii 2014-2020 și Planul de acțiuni pentru realizarea acesteia au fost publicate în Monitorul Oficial

Strategia de dezvoltare a comerțului interior pentru anii 2014-2020 reprezintă documentul de politici publice pe termen mediu pentru dezvoltarea pe teritoriul Republicii Moldova a activităților de comercializare a produselor și serviciilor și vine să modifice conceptul existent al comerțului interior.

Prin acest document, Ministerul Economiei schimbă vizința asupra comerțului, care va cuprinde nu doar domeniul de comercializare a bunurilor (mărfurilor), dar și cel al serviciilor, precum reparații, închirieri, curățare, spălare, alimentație publică, cazare, voiaj și.a. Astfel, comerțul devine industrie a serviciilor prestate populației.

Obiectivele de bază ale Strategiei vizează creșterea eficienței reglementării comerțului interior, sporirea competitivității produselor/serviciilor plasate pe piață, îmbunătățirea infrastructurii comerciale în teritoriu, în special în localitățile rurale, modernizarea formelor de distribuție și comercializare a produselor/serviciilor, asigurarea comerțului cu forță de muncă calificată în continuă perfecționare.

Potrivit documentului, reformarea și ajustarea cadrului legal în domeniu va contribui la crearea celor mai bune condiții de activitate a agenților economici, sporirea investițiilor și în consecință o platformă de activitate care să corespundă principiilor de transparentă, concurență loială, și protecția consumatorilor. Conform estimărilor, implementarea Strategiei va conduce la sporirea vânzărilor cu amănuntul cu cca 5-10% anual, precum și la micșorarea dezechilibrului infrastructurii comerciale între localitățile urbane și cele rurale cu 10-15%.

De asemenea, documentul prevede extinderea rețelei comerciale cu cca 50 unități anual, creșterea ponderii comerțului de format modern în totalul de vânzări cu amănuntul pe țară până la 45%, creșterea ponderii comerțului la distanță în totalul de vânzări cu amănuntul cu cca 2-3% anual. Amintim că comerțul intern este un sector important al economiei, ponderea lui în PIB fiind de 14 la sută. În comerțul intern activează 41 la sută din numărul total de întreprinderi mici și mijlocii din țară.

AMED: După implementarea Regulilor de bună practică de fabricație a medicamentelor, numărul producătorilor de medicamente din Moldova s-a redus de la 27 la 13

Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale (AMED) susține că patru producători autohtoni de medicamente vor primi autorizație de fabricație și Certificate GMP, iar alte nouă companii au fost incluse într-o listă care le va permite să producă medicamente în mod condiționat, dar cu monitorizare strictă din partea Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale (AMDM) pentru perioada de trecere la standardele GMP.

Decizia a fost luată de grupul de lucru pentru evaluarea rapoartelor de inspecție cu referire la implementarea Regulilor de bună practică de fabricație (GMP) a medicamentelor și autorizarea fabricației de medicamente și a fost aprobată prin ordinele Ministerului Sănătății. La nouă companii care vor trece la noile standarde din 2014, au fost depistate probleme ce țin de spațiile de fabricație, documentație, personal, management etc. Acestea trebuie să raporteze lunar Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale gradul de implementare a Regulilor GMP.

InfoMarket

HOTĂRÎRE

cu privire la rezultatele controlului complex privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor de către Brokerul de Asigurare-Reasigurare "UNIVERSAL ASIG" S.R.L.

Nr. 56/1 din 25.11.2013
Monitorul Oficial nr. 284-289/1775 din 06.12.2013

***

În temeiul Ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr. 40/8-O din 15.08.2013 și a Ordinului vicepreședintelui C. N. P. F nr. 113 din 16.08.2013, a fost efectuat controlul complex privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor de către Brokerul de Asigurare – Reasigurare "UNIVERSAL ASIG" S.R.L. (în continuare – BAR "UNIVERSAL ASIG" S.R.L. sau brokerul) pentru perioada de activitate 19.03.2010 – 30.06.2013, în cadrul căruia s-au constatat următoarele.

BAR "UNIVERSAL ASIG" S.R.L. a fost înregistrat la Camera Înregistrării de Stat la data de 17.02.2010 cu nr. 1010600004772 (certificat de înregistrare de stat seria MD nr. 0097196 din 17.02.2010) și deține licență pentru activitatea de intermediere în asigurări seria CNPF nr. 000548 din 19.03.2010, valabilă pînă la 19.03.2015.

Nerespectînd obligațiile asumate prin contractele de asigurare de răspundere civilă profesională a intermediarilor în asigurări, în anii 2011 și 2013 brokerul a transferat asigurătorului primele de asigurare cu o întîrziere de 23 de zile și, respectiv, 4 zile, astfel contractele de asigurare nu au produs efecte juridice în acele zile, ca rezultat fiind încălcate condițiile de licențiere stabilite la art. 49 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 407-XVI "Cu privire la asigurări" (în continuare – Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006).

În urma controlului respectării normelor legale la aplicarea primelor de asigurare de bază pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă, verificînd selectiv contractele de intermediere în asigurări în perioada anilor 2011-2012, s-a constatat că BAR "UNIVERSAL ASIG" S.R.L. nu a operat cu prime și tarife de asigurare obligatorie stabilite de legislație, astfel, în cazul a 205 contracte de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto intermediate, au fost micșorate nefîntemeiat primele de asigurare de la 9 la sută pînă la 25 la sută sau în sumă totală de 105,6 mii lei, ceea ce contravine prevederilor art. 7 alin. (4) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006, art. 11 alin. (2) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006 "Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule" (în continuare – Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006) și ale Hotărîrii CNPF nr. 53/5 din 31.10.2008 "Privind stabilirea primei de asigurare de bază și valoarea coeficientilor de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă" (în vigoare pînă la 09.08.2013).

La încheierea contractelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă, brokerul, în unele cazuri, nu a indicat informația obligatorie aferentă coeficientilor de rectificare utilizată la calcularea primei de asigurare pentru fiecare autovehicul (existența contractului precedent cu asigurat și numărul de persoane (limitat/nelimitat) asupra căruia se extinde protecția prin asigurare, datele privind vîrstă și stagiul de conducere al persoanelor admise la conducerea autovehiculului), astfel fiind încălcate prevederile art. 8 alin. (2) lit. a), art. 11 alin. (2) din Legea nr. 414-XVI din

22.12.2006 și ale Hotărîrii CNPF nr. 20/5 din 16.05.2008 "Cu privire la aprobarea formei și conținutului cererilor de asigurare, contractelor de asigurare și polițelor de asigurare la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule".

În perioada anilor 2010-2012, la intermedierea a 11 contracte de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă, brokerul a încasat prima de asigurare specificată în poliță de asigurare cu o întîrziere de la 4 pînă la 151 zile, astfel fiind încălcate prevederile art. 8 alin. (4), art. 9 alin. (5) și art. 13 alin. (1) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006.

Contra prevederilor art. 47 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006, pct. 5 subpc. (4), (10), pct. 6 și pct. 12 (în vigoare pînă la 17.08.2012) din Regulamentul cu privire la dezvoltarea de către participanții profesioniști la piață financiară nebancară a informației privind acordarea serviciilor, aprobat prin Hotărîrea CNPF nr. 8/6 din 26.02.2010, BAR "UNIVERSAL ASIG" S.R.L. nu a pus la dispoziția clientilor, anterior încheierii, modificării sau reînnoirii contractului de asigurare, informația referitor la procedura de soluționare a eventualelor litigii dintre el și clienti, nu a afișat pe panou sau nu a prezentat în formă de broșură informația privind managementul participantului profesionist, regulile interne de lucru cu clientii, precum și nu a ținut un registru în care clientii, la încheierea contractului, prin semnătură, ar confirma faptul că au luat cunoștință de informația prevăzută în Regulament.

BAR "UNIVERSAL ASIG" S.R.L., în calitate de prestator de servicii, pînă la data de 16.08.2013 nu a ținut Registrul de reclamații în forma stabilită, într-un loc vizibil și accesibil pentru consumatori, fapt ce contravine prevederilor art. 9 lit. g) din Legea nr. 105-XV din 13.03.2003 "Privind protecția consumatorilor" și Regulamentului cu privire la modul de gestionare a Registrului de reclamații, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1141 din 04.10.2006.

În perioada supusă controlului brokerul nu a ținut evidență operativă a intrării, utilizării și ieșirii formularelor cu regim special în Registrul de evidență a formularelor de strictă evidență, pentru fiecare tip de formulare, și nu a acumulat și generalizat informația în urma primirii formularelor cu regim special (polițe de asigurare) la contul contabil 951 "Formular cu regim special", fiind încălcate prevederile pct. 5, pct. 7 și pct. 11 din Instrucțiunea privind evidența, eliberarea, păstrarea și utilizarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 294 din 17.03.1998.

Pentru perioada 2010-2013 brokerul a prezentat autorității de supraveghere rapoarte cu date eronate cu privire la veniturile obținute din activitatea de intermediere, primele brute subscrise aferente contractelor intermediate, primele brute subscrise de asistenți și comisioanele achitate asistenților în brokeraj, astfel fiind nerespectat modul de completare a acestora, stabilit conform prevederilor art. 49 alin. (2) lit. h) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 și ale Hotărîrii CNPF nr. 45/5 din 16.10.2009 "Cu privire la aprobarea formei și conținutului rapoartelor specializate ale intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări" (în continuare – Legea nr. 407-XVI din 21.12.2009).

rări și/sau reasigurări" (în continuare – Hotărîrea CNPF nr. 45/5 din 16.10.2009).

Forma și conținutul Registrului subagenților, personalului propriu cu atribuții de intermediere și asistenților în brokeraj ai intermediarului în asigurări și/sau reasigurări, ținut de broker, nu corespund exigențelor stabilite în Anexa nr. 1 la Hotărîrea CNPF nr. 45/5 din 16.10.2009.

Activitatea brokerului pentru perioada anului financiar 2011 a fost supusă auditului extern, iar raportul privind rezultatele financiare și avizul au fost publicate cu o întârziere de 30 de zile, astfel fiind încălcate prevederile art. 39 alin. (7) și art. 49 alin. (8) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 (în redacția pînă la 20.07.2012).

BAR "UNIVERSAL ASIG" S.R.L., în calitate de entitate raportoare, nu a informat imediat și nu a prezentat Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor formularul special privind 2 tranzacții realizate în numerar printre operațiune cu o valoare ce depășește 100 mii lei, fapt ce contravine prevederilor art. 8 alin. (2) din Legea nr. 190-XVI din 26.07.2007 "Cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului".

În baza constatărilor expuse, în temeiul prevederilor art. 8 lit. b) și lit. f), art. 9 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998, art. 54 alin. (2) lit. c) și art. 55 alin. (1) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006, Comisia Națională a Pieței Financiare

HOTĂRÂȘTE:

1. Se săncheză Brokerul de Asigurare-Reasigurare "UNIVERSAL ASIG" S.R.L. cu amendă în mărime de 5,0 mii lei, care se transferă la bugetul de stat.

2. Se prescrie persoanelor cu funcții de răspundere ale Brokerului de Asigurare-Reasigurare "UNIVERSAL ASIG" S.R.L. respectarea necondiționată a prevederilor actelor legislative și normative, precum și întreprinderea măsurilor privind înlăturarea încălcărilor reflectate în actul de control, inclusiv:

– respectarea prevederilor legale privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule;

– conformarea modului de încheiere a contractelor cu actele normative în vigoare;

– respectarea prevederilor legale în domeniul prevenirii și combatelierii spălării banilor și finanțării terorismului.

3. Se ia act de tragerea la răspundere contravențională a administratorului Brokerului de Asigurare-Reasigurare "UNIVERSAL ASIG" S.R.L. conform Codului contravențional al Republicii Moldova.

4. Despre executarea prezentei hotărîri se va informa Comisia Națională a Pieței Financiare în termen de o lună, cu anexarea documentelor confirmative.

5. Controlul asupra executării prezentei hotărîri se pune în sarcina Direcției generale supraveghere asigurări.

6. Prezenta hotărîre intră în vigoare din data publicării.

**PREȘEDINTELE COMISIEI NAȚIONALE
A PIEȚEI FINANCIARE**

Artur GHERMAN

Nr. 56/1.

Chișinău, 25 noiembrie 2013.

HOTĂRÎRE

cu privire la prescrierea repetată unor asociații de economii și împrumut de a prezenta rapoartele specializate pentru trimestrul II al anului de gestiune 2013

Nr. 56/7 din 25.11.2013
Monitorul Oficial nr. 284-289/1779 din 06.12.2013

***

Ca rezultat al monitorizării executării Hotărîrii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 48/18 din 11.10.2013 "Cu privire la neprezentarea de către asociațiile de economii și împrumut a rapoartelor specializate pentru trimestrul II al anului de gestiune 2013" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 243-247, art. 1633), s-a constatat nerespectarea cerințelor pct. 1 din hotărîre de către unele asociații.

În temeiul art. 8 lit. b), lit. c) și lit. f), art. 9 alin. (1) lit. d), lit. e) și lit. r) din Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998 "Privind

Comisia Națională a Pieței Financiare" (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126 BIS), art. 9 alin. (2) lit. b) și lit. e), art. 32 alin. (1), art. 44 alin. (2), art. 46 alin. (1), alin. (2) și alin. (5), art. 49 alin. (1) lit. a), lit. c) și lit. e) din Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139-XVI din 21.06.2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 112-116, art. 506), art. 8 alin. (1) lit. c) pct. 36) și art. 21 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 451-XV din 30.07.2001 "Privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător" (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 26-28, art. 95), Comisia Națională a Pieței Financiare

HOTĂRÂȘTE:

1. Se prescrie repetat administratorilor asociațiilor de economii și împrumut, conform anexei, prezentarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare a rapoartelor specializate pentru trimestrul II al anului de gestiune 2013 în termen de 15 zile lucrătoare din data intrării în vigoare a prezentei hotărîri.

2. Se avertizează administratorii asociațiilor de economii și împrumut nominalizate în anexă cu retragerea licențelor pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asociațiilor de economii și împrumut, în cazul nerespectării prevederilor pct. 1 din prezenta hotărîre.

3. Controlul asupra executării prezentei hotărîri se pune în sarcina Direcției generale plasamente colective și microfinanțare.

4. Prezenta hotărîre intră în vigoare din data publicării.

PREȘEDINTELE COMISIEI NAȚIONALE

A PIEȚEI FINANCIARE

Artur GHERMAN

Nr. 56/7.

Chișinău, 25 noiembrie 2013.

Anexă la Hotărîrea CNPF nr. 56/7 din 25.11.2013

Nr.	Denumirea asociației	Adresa	IDNO
1.	CCA «BRICENEANCA»	r-nul Dondușeni, s. Briceni	1003604000509
2.	CCA «CĂPLANI»	r-nul Ștefan Voda, s. Căplani	1003608001515
3.	CCA «PRIPICEINI CREDIT»	r-nul Rezina, s. Prîpicieni-Răzeș	1003606015794

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 10.12.2013

Коммерческие предложения на ФБМ на 10.12.2013 г.

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.	Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
MD14ELIR1009	SA "ELIR"	0,00	33,00	18014,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	115,00	4195,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	25,00	1023070,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	120,00	4535,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1039,99	52,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,00	1794,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1040,00	1280,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,99	335,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1044,00	28,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	125,00	800,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1045,00	200,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	130,00	924,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1045,18	266,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	138,00	683,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1100,00	103,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	150,00	1141,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1185,00	322,00	MD14MCAR1008	SA "MOLDCARTON"	0,00	3,49	190,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1200,00	781,00	MD14MCAR1008	SA "MOLDCARTON"	0,00	3,50	90000,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1210,00	5,00	MD14MEZO1000	SA "MEZON"	0,00	10,00	2000,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1225,00	55,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	89,00	279,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1300,00	615,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	90,00	298,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1375,00	25,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	95,00	406,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1400,00	95,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	100,00	22822,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1487,00	8,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	115,00	428,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1500,00	4,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	145,00	34,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1560,00	100,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	150,00	300,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1800,00	100,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	200,00	144,00
MD14AGRNI003	SA "AGROMASINA"	0,00	9,00	5,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	299,00	196,00
MD14AGRNI003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00	MD14MIBC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	390,00	4247,00
MD14ALET1005	SA "ALET"	0,00	0,10	106970,00	MD14MIOA1005	SA "MIOARA"	0,00	1,00	4086,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	2,99	100,00	MD14MITE1006	SA "MIDGARD TERRA"	0,00	2,00	984,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	3,00	1365,00	MD14MOLG1004	SA "MOLOVAGAZ"	0,00	29,00	30,00
MD14AMTR1009	SA "AUTOMOTOTRANS"	10,00	25,00	0,00	MD14MOLG1004	SA "MOLOVAGAZ"	0,00	30,00	30,00
MD14APEX1005	SA "APEX"	0,00	25,00	21930,00	MD14MOLG1004	SA "MOLOVAGAZ"	0,00	33,00	128,00
MD14APRO1001	SA "APROMAS"	0,00	5,75	4112,00	MD14MOLG1004	SA "MOLOVAGAZ"	0,00	40,00	54,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	6,00	13800,00	MD14MOLG1004	SA "MOLOVAGAZ"	0,00	60,00	100,00
MD14AVCO1000	SA "AVICOLA "	0,00	25,00	26602,00	MD14MOLG1004	SA "MOLOVAGAZ"	0,00	95,00	116,00
MD14AVIP1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	0,30	3804,00	MD14MOLG1004	SA "MOLOVAGAZ"	0,00	120,00	100,00
MD14BALI1008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	6,00	242100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLOVAGAZ"	0,00	199,99	130,00
MD14BATI1003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00	MD14MOLG1004	SA "MOLOVAGAZ"	97,00	20,00	0,00
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLORESTI"	0,00	10,00	4850,00	MD14MTUR1005	SA "MOLDOVA - TUR"	0,00	12,00	4568,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	35,00	1835,00	MD14NIEL1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,50	4494,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	39,00	1000,00	MD14NIEL1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	6,00	5340,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	40,00	5732,00	MD14NIEL1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	6,50	3310,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	64,50	49,00	MD14NICO1002	SA "NICODIM"	0,00	0,17	34697,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	200,00	88,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	4,99	1150,00
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	100,00	20,00	0,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	5,00	117875,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	132,00	921,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	6,00	5427,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	180,00	516,00	MD14NOCA1000	SA "BETACON"	0,00	10,00	20,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	220,00	2036,00	MD14NTHE1006	SA UZINA EXPERIMENTALA DE UTILAJ TEHNOLOGIC "INTEH"	0,00	15,00	30,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	245,00	834,00	MD14NUSA1004	SA "GAINUSA"	0,00	0,70	14497,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	270,00	169,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	0,10	20,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	280,00	509,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	1,00	1759,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1000,00	50,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	17,00	30,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1150,00	145,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	20,00	2780,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	23,00	2189,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	93,00	102,00
MD14CEPU1006	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	20,00	9000,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	100,00	2346,00
MD14CERA1008	SA "CERAMICA_T"	0,00	1,60	331579,00	MD14PIEL1001	SA "PIELART"	0,00	14,00	30,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	9,99	255,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CERALEIERE"	0,00	25,00	4,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	15,00	129229,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CERALEIERE"	0,00	50,00	26277,00
MD14CICU1007	SA "PISCICULTORUL"	0,00	5,00	9930,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CERALEIERE"	0,00	5,25	106300,00
MD14CIMA1009	SA "ICAM"	0,00	5,00	139,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CERALEIERE"	0,00	8,05	115000,00
MD14COBI1006	S.A. "Combustibil-Solid"	0,00	1,20	2054,00	MD14RAP1009	SA "AUTORAPID"	0,00	5,00	434,00
MD14COBI1006	S.A. "Combustibil-Solid"	0,00	6,00	514,00	MD14REME1002	SA "REMEDIUM FARM 306"	0,00	2,00	833,00
MD14CONO1004	SA "CONSMONT"	0,00	4,15	1930,00	MD14REV1007	SA "TRANSERVICE"	0,00	10,00	

Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața bursieră (Perioada 2-6 decembrie 2013)

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Pret (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
02.12.13 11:07	MD14ATRB1002	SA "BTA nr.24"	5,00	6000	30000,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	117515	5,11	10,00
02.12.13 14:31	MD14JLIN1008	SA "JLC-INVEST"	0,65	1049	681,85	Vinzare Cumparare	63200420	0,00	0,00
02.12.13 14:31	MD14JLIN1008	SA "JLC-INVEST"	0,65	920	598,00	Vinzare Cumparare	63200420	0,00	0,00
03.12.13 14:31	MD14VITR1000	SA "VINIA TRAIAN"	105,00	9	945,00	Vinzare Cumparare	124986	0,01	50,00
03.12.13 14:31	MD14VITR1000	SA "VINIA TRAIAN"	105,00	1	105,00	Vinzare Cumparare	124986	0,00	50,00
04.12.13 10:08	MD14DANA1005	SA "DANA"	15,00	8500	127500,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	165179	5,15	25,00
04.12.13 12:02	MD14MDND1008	SA "MOLD-NORD"	23,67	24054	569358,18	Oferta publica pe piata secundara	2033300	1,18	20,00
05.12.13 11:11	MD14DANA1005	SA "DANA"	15,00	33000	495000,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	165179	19,98	25,00
05.12.13 11:40	MD14PLAC1001	SA "PLANETA-CARTE"	1,00	12	12,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	27640	0,04	5,00
05.12.13 11:40	MD14PLAC1001	SA "PLANETA-CARTE"	1,00	340	340,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	27640	1,23	5,00
05.12.13 11:40	MD14PLAC1001	SA "PLANETA-CARTE"	1,00	624	624,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	27640	2,26	5,00
05.12.13 11:40	MD14PLAC1001	SA "PLANETA-CARTE"	1,00	20	20,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	27640	0,07	5,00
05.12.13 11:41	MD14PLAC1001	SA "PLANETA-CARTE"	1,00	283	283,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	27640	1,02	5,00
05.12.13 11:41	MD14PLAC1001	SA "PLANETA-CARTE"	1,00	204	204,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	27640	0,74	5,00
05.12.13 11:42	MD14PLAC1001	SA "PLANETA-CARTE"	1,00	16	16,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	27640	0,06	5,00
05.12.13 14:31	MD14TIVO1003	SA "TIPOGRAFIA STEFAN - VODA"	66,00	7295	481470,00	Vinzare Cumparare	30000	24,32	10,00
06.12.13 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLODOVA-AGROINDBANK" SA	1039,99	1	1039,99	Vinzare Cumparare	1037634	0,00	200,00
06.12.13 14:31	MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	35,00	1	35,00	Vinzare Cumparare	39456704	0,00	5,00
06.12.13 14:31	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	89,00	1	89,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,00	100,00
TOTAL				82330	1708321,02				

Statistica tranzacțiilor extrabursiere pentru perioada 02.12.2013-06.12.2013

Tipul tranzacției: Vînzare-cumpărare

Denumirea emitentului	Numarul înregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. CORINA-ALEX S.A., CHIȘINĂU	MD14CORI1008	1	2	58300	58300	24,8
2. PISCICOL-NORD S.A., FLOREȘTI	MD14PCOL1005	5	3	1197	4249	0,6
3. JLC-INVEST, MUN. CHIȘINĂU	MD14JLIN1008	-	72	30511	16781	0,05
4. POLIGRAFIST, OR. TELENEȘTI	MD14POLI1009	10	7	1564	9384	1,95
5. REGISTRU-CORECT, MUN. CHIȘINĂU	MD14GIST1008	1	1	86344	86344	100
6. SIGMA S.A., CHIȘINĂU	MD14SIMA1001	10	1	175	3150	0,03
7. TUTUN-CTC S.A., CHIȘINĂU	MD14TCTC1007	20	1	388	7760	0,03
8. PRESUDOR, CHIȘINĂU	MD14PDSR1004	23	2	675	19298	0,18
9. REGISTRUL-F, MUN. CHIȘINĂU	MD14REGG1008	50	1	5346	90882	100
10. REGISTRUL-F, MUN. CHIȘINĂU	MD24REGG1006	10	1	150	1500	100
Total			91	184650	297648	

Tipul tranzacției: Moștenire

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. Întreprinderea specializate de reparatie a tehnicii, Fălești	MD14ISRT1005	10	5	1825	1825	0,83
2. CIMIŞLIA, CIMIŞLIA	MD14LIAC1000	1000	1	40	40000	0,08
3. DRUMURI-CIMIŞLIA, OR. CIMIŞLIA	MD14CIMD1006	10	1	580	5800	0,03
4. JLC-INVEST, MUN. CHIȘINĂU	MD14JLIN1008	-	3	878	632	0,01
5. BEERMASTER Î.M., BĂLȚI	MD14BEMA1004	9	2	8	72	0,01
6. CARIERA-MICĂUȚI S.A., GORNOE	MD14MICU1005	10	1	16	160	0,01
7. COVOARE-UNGENI S.A., UNGENI	MD14COUN1006	10	1	30	300	0,01
8. PLODIV S.A., CHIȘINĂU	MD14PLOV1002	1	1	20	20	0,01
9. STEJAUR, MUN. CHIȘINĂU	MD14STEJ1009	-	1	166	20343	0,12
10. BICON S.A., STRÂSENİ	MD14BCON1009	10	1	897	8970	0,63
11. SUDZUCKER-MOLDOVA Î.M., SOROCA	MD14ROZA1009	10	3	171	1710	0,02
12. PRESUDOR, CHIȘINĂU	MD14PDSR1004	23	1	385	8855	0,11
Total			21	5016	88687	

Tipul tranzactiei: Donatie

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.24 S.A., CIADÎR-LUNGA	MD14ATRB1002	10	5	62573	312865	53,2%
2. DRUMURI-CRIULEN, OR. CRIULENI	MD14CRID1001	10	1	1079	10790	0,0%
3. ANGROGOSCOM S.A., CHIȘINĂU	MD14AGCO1009	10	1	1700	90916	0,4%
4. BEERMASTER Î.M., BĂLȚI	MD14BEMA1004	9	2	8	72	0,0%
5. OGLINDIRE S.A., CHIȘINĂU	MD14OGLI1000	25	1	5	324	0,0%
6. B.C. MOLDOVA AGROINDBANK	MD14AGIB1008	200	1	25	25395	0,0%
7. AVIATEHNOLOGIE, MUN. CHIȘINĂU	MD14AVTE1003	1	1	250	250	0,0%
Total			12	65640	440612	

sesiunea bursieră din 11 Decembrie 2013							
Nr. d/o	Nr. cererii de vinzare	Emitentul valorilor mobiliare	IDNO emisentului	Numărul înregistrării de stat al valorilor mobiliare, ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Pretul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei
1	300	SA "ELIR"	1002600038293	MDI4ELIR1009	18.014	33,00	594.462,00
2	311	SA "FOARE - CARPET"	1003600088549	MDI4CARP1005	1.023.070	25,00	25.576.750,00

Numărul pasagerilor deserviți de Aeroportul Internațional Chișinău în luna noiembrie a crescut cu 22,66%

În luna noiembrie 2013, Aeroportul Internațional Chișinău a deservit 96 mii 959 de pasageri, numărul acestora fiind în creștere cu 22,66%, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2012. Aceste date indică o creștere record a traficului de pasageri, pînă în prezent, informează MOLDPRES cu referire la Serviciul de presă al Aeroportului.

Potrivit sursei citate, rezultatele celor 11 luni ale anului curent demonstrează o creștere a traficului total de pasageri de 6,94% față de aceeași perioadă a anului precedent și constituie 1 mln 218 mii 850 de persoane.

Cea mai mare creștere a fluxului de pasageri pe parcursul lunii noiembrie a fost înregistrată spre: Milano, Moscova, Sankt Petersburg, Viena și Venetia.

Cele mai populare destinații au fost: Moscova, Istanbul, București, Viena, Verona și München.

Aeroportul Internațional Chișinău este principala poartă aeriană a Republicii Moldova și pentru al șaselea an consecutiv este desemnat ca fiind "Aeroportul cu cea mai dinamică dezvoltare din țările CSI". În prezent, 19 companii aeriene efectuează zboruri charter și zboruri regulate pe/de pe Aeroportul Internațional Chișinău spre 29 destinații mondiale. Pe Aeroportul Chișinău activează 4 transportatori aerieni naționali și 15 companii aeriene străine, notează MOLDPRES.

Angajatorii cu cele mai mari performanțe în asigurarea securității muncii au fost decernăți cu trofee de către ministrul Valentina Buliga

Cu scop de încurajare dar și de apreciere a muncii depuse în domeniul protecției salariaților și creării condițiilor bune de muncă Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei a decis să decerneze "Trofeul de Excelență pentru performanțe în respectarea normelor de securitate în muncă 2013".

Anul acesta trofeul a fost decernat la 10 agenții economici care au demonstrat performanțe și pe parcursul a mai mulți ani nu au înregistrat nici un accident de muncă. De aprecieri înalte s-au bucurat SA „Lafarge Cement”; SRL „Rusnac-MoldAqua”; ÎM „EFES VITANTA MOLDOVA BREWERY” SA; „Orange Moldova” SA; „Floare Carpet” SA; „Plaiul Bîrlădean” SRL; FPC „Drancor” SRL; Combinatul de Vinuri „Cricova” SA; ÎCS „Coca-Cola Îmbuteliere Chișinău” SRL; FPC „Rogob” SRL.

Ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei doamna Valentina Buliga a menționat că acest trofeu este instituit pentru a încuraja agenții economici din Republica Moldova să investească în dezvoltarea afacerilor și să asigure un nivel înalt de securitate în muncă, să asigure securitatea salariaților la locurile de muncă.

Ministrul a ținut să informeze că pentru Guvernul Republicii Moldova asigurarea securității și sănătății la locul de muncă este o prioritate în acest scop fiind adoptate un cadru legal și normativ avansat și preluate cele mai bune experiențe și practici ale țărilor dezvoltate. Eforturile conjugate cu Confederația Sindicatelor și Patronatele au dus la scăderea numărului accidentelor de muncă, a informat dna ministru.

În perioada 2003-2012 cheltuielile întreprinderilor pentru realizarea măsurilor de protecție a muncii au sporit anual în medie cu 15%.

Tinem să informăm că Inspectoratul de Stat al Muncii, instituție aflată în subdiviziunea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiile,

întreprinde diverse acțiuni orientate spre asigurarea aplicării legislației muncii, securității și sănătății în muncă menite să prevină accidentele de muncă, îmbolnăvirile profesionale și alte încălcări din domeniu.

Printre acestea se regăsesc vizite de control, monitorizarea muncii copilului, campanii, prevenirea, sanctificarea și combaterea ilegalităților, examinarea petițiilor și sesizărilor despre încălcarea legislației muncii, înregistrarea statelor de personal și a contractelor colective de muncă, cercetarea accidentelor de muncă, acțiuni și măsuri de consolidare a capacitaților profesionale a inspectorilor de muncă, informare, consultare și sensibilizare.

Inspectoratul de Stat al Muncii cu subdiziliile sale teritoriale, în ultimii cinci ani a realizat 32 mii 200 vizite de control privind respectarea legislației și altor acte normative în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă la unități.

Anual inspectorii de muncă cercetează mai mult de 160 accidente de muncă. Astfel pe parcursul anului 2013, la Inspectoratul de Stat al Muncii au fost comunicate 393 accidente. Din numărul total de accidente cercetate de inspectorii de muncă, 92 au fost calificate ca accidente de muncă, din care 30 mortale – în rezultatul cărora au avut de suferit mortal 31 persoane (inclusiv o femeie și un minor), 62 grave – în care au suferit 76 persoane (inclusiv 10 femei).

Valoarea remiterilor din străinătate a depășit în octombrie nivelul dinaintea crizei

Transferurile de bani din străinătate în favoarea persoanelor fizice au crescut puternic față de luna precedentă și au depășit nivelul dinaintea crizei financiare din 2009 cu peste 16 milioane de dolari SUA, comunică MOLDPRES cu referință la date ale Băncii Naționale a Moldovei (BNM).

Transferurile prin băncile din Republica Moldova au atins în octombrie 157,78 milioane de dolari SUA. Remiterile au crescut cu 13 la sută față de septembrie și cu 11 la sută comparativ cu nivelul dinaintea crizei. În 2008, an ce a precedat criza economică și financiară ce a urmat, moldovenii care munesc peste hotare au trimis acasă peste 1 mld 400 milioane de dolari. Însă, urmăre a crizei, în anii următori transferurile au scăzut dramatic.

Valoarea transferurilor de valută din străinătate în favoarea persoanelor fizice (rezidente și nerezidente) prin băncile din Republica Moldova au crescut în zece luni cu peste 90 milioane de dolari SUA, pînă la 1 miliard 318 milioane de dolari SUA.

Este al patrulea an consecutiv în care remiterile sunt în creștere, după ce în timpul crizei economice transferurile s-au redus cu 30 la sută. Transferurile de bani din străinătate efectuate în favoarea persoanelor fizice, rezidente și nerezidente, au revenit pe creștere în 2010, dar se află sub nivelul de dinaintea crizei, cînd intrările de bani pe canalul transferurilor prin bănci au atins în 2008 aproximativ 1 miliard 660 milioane de dolari SUA.

Expertii apreciază însă că în cazul în care volumul remiterilor din luna octombrie se va menține și în următoarele două luni la aceeași nivel, suma acestora s-ar putea apropia de cifra înregistrată în anul ce a precedat criza.

Datele BNM arată că în octombrie cea mai mare pondere în transferuri a avut-o rubla rusească, respectiv 36,3 la sută, după care urmează moneda unică europeană cu o cotă de 34,5 la sută și dolarul SUA – 29,2 la sută.

Aproximativ 700 mii de moldoveni lucrează în străinătate, arată date ale Băncii Mondiale, informații confirmate de oficialitate. Statisticile oficiale arată că numărul persoanelor declarate de către gospodării plecate în alte țări la lucru sau în căutare de lucru în trimestrul trei 2013 a fost de 364,2 mii de persoane, față de 367,6 mii în 2012.

Banii trimiși acasă de cei care munesc peste hotare reprezintă un veritabil motor pentru consum și ca urmare a creșterii economice.

"Avicola din Bănești" S.A.

COMUNICAT INFORMATIV

Hotărîrile adunării generale extraordinaire a acționarilor „Avicola de Bănești” S.A. ce a avut loc cu prezența acționarilor la 06.12.2013, cvorum 91,74%, pe adresa: Calea leșilor, 10, mun. Chișinău (sediu societății); s. Bănești, r-l Telești),

PRIN VOT UNANIM AU FOST APROBATE DECIZII PE URMĂTOARELE CHESTIUNI DIN ORDINEA DE ZI:

1. Încetarea înainte de termen a împuternicirilor comisiei de cenzori a societății. Decizia: Se încetează înainte de termen împuternicirile comisiei de cenzori în componentă: Kulicițkaia Tatiana, Popescu Tatiana, Garibceaev Irina.
2. Încetarea înainte de termen a împuternicirilor consiliului societății societății. Decizia: Se încetează înainte de termen împuternicirile consiliului societății în componentă: Anatolie Spivacenco, Alexandru Eni, Nagacevschi Oxana, Nițuleac Ina, Zolotco Eugen.

3. Alegerea membrilor comisiei de cenzori. Deciziile: Se alege pe un termen de 5 ani comisia de cenzori în următoarea componentă: Kulicițkaia Tatiana, Popescu Tatiana, Iuzvac Ludmila.
4. Alegerea membrilor consiliului. Deciziile: Se alege consiliul societății pe un termen de un an de zile în componentă: Anatolie Spivacenco, Alexandru Eni, Nagacevschi Oxana, Chitorog Lidia, Sâli Valeria.

5. Autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului adunării generale a acționarilor. Decizia: Se împuternicesc membrii comisiei de cenzori în exercițiu să autentifice semnăturile președintelui și secretarului adunării.

Data producerii evenimentului- 10.12.2013.

Data întocmirei comunicatului-10.12.2013.

Persoana responsabilă pentru întocmirea comunicatului- L. Chitorog, tel. 509 414.

К сведению акционеров

АО „Universcom”

Советом общества

, „Universcom” SA (протокол №16 от 06.12.2013 г.) принято решение:

1. Направить на выплату промежуточных дивидендов акционерам „Universcom” SA 890122,83 лей из расчета 1,97 лей на 1 голосующую акцию эмитента. Дивиденды выплачиваются по результатам деятельности за период с 01.01.2013 года по 30.09.2013 года.
2. Список акционеров и номинальных владельцев акции общества, имеющих право на получение промежуточных дивидендов, составлен по состоянию на 21 ноября 2013 года, согласно ч. 4, ст. 49 Закона «Об акционерных обществах».
3. Форма оплаты дивидендов – денежными средствами.
4. Срок выплаты дивидендов с 23 декабря 2013 года.

Comunicat informativ al BC "Moldindconbank" S.A.

PRIVIND REZULTATELE ADUNĂRII GENERALE EXTRAORDINARE A ACȚIONARILOR

La 05 decembrie 2013, în incinta sediului central al Băncii a avut loc Adunarea generală extraordinară prin corespondență a acționarilor BC "Moldindconbank" S.A. (cvorum 66,81%), la care au fost examineate chestiunile incluse în ordinea de zi și adoptate următoarele hotărîri:

1. La prima chestiune "Alegerea Comisiei de numărare a voturilor a Adunării generale extraordinare a acționarilor".
S-a hotărît: A alege Comisia de numărare a voturilor în următoarea componentă:
Președinte al Comisiei – Alla Turcan
Membri ai Comisiei: Nadejda Cuharschi, Anastasia Sosnovscaia, Oleg Gheieș, Oleg Voloșin
S-a votat: pro – 99,80% din numărul de voturi prezentate;
contra – 0% din numărul de voturi prezentate buteline nevalabile – 0,20% din numărul de voturi prezentate.
2. La chestiunea a două "Alegerea președintelui și secretarului Adunării generale extraordinare a acționarilor".
S-a hotărît: A alege în calitate de președinte al Adunării pe dl. Valerian Mîrzac;
S-a votat: pro – 99,80% din numărul de voturi prezentate.
contra – 0% din numărul de voturi prezentate buteline nevalabile – 0,20% din numărul de voturi prezentate.
S-a hotărît: A alege în calitate de secretar al Adunării pe dna. Cristalina Dima.
S-a votat: pro – 99,80% din numărul de voturi prezentate.
contra – 0% din numărul de voturi prezentate buteline nevalabile – 0,20% din numărul de voturi prezentate.

3. La chestiunea a treia "Cu privire la aprobarea modificărilor și completările la Statutul BC "Moldindconbank" S.A.".
S-a hotărât: A aproba modificările și completările la Statutul BC "Moldindconbank" S.A. în următoarea redacție:

1. *Capitolul II pct. 2.2 litera n) se modifică și va avea următorul cuprins:*
„n) agent bancassurance – încheierea, în baza mandatului acordat de asigurător, în numele și din contul asiguratorului, a contractelor de asigurare cu terții conform condițiilor stipulate în contractul de mandat”.
2. *Capitolul II pct. 2.2 se completează cu litera o) cu următorul cuprins:*
„o) orice alte activități sau servicii, în măsura în care acestea se circumscriu domeniului finanțier, permise de Banca Națională a Moldovei.”

- S-a votat: pro – 99,80% din numărul de voturi prezentate.
contra – 0% din numărul de voturi prezentate buteline nevalabile – 0,20% din numărul de voturi prezentate.

*Comitetul de conducere
al BC „Moldindconbank” S.A.*

S.A. Tipografia „Rotodonor”

la cererea acționarului ICS „Lauriston Imobil” SRL convoacă Adunarea Extraordinară a acționarilor pe data de 20 decembrie 2013 la ora 13.00 în clădirea administrativă pe adresa: or. Fălești, str.M. Eminescu, 16.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la efectuarea tranzacțiilor în proporții.
- Cu privire la modificarea statutului societății.
- Cu privire la anularea procesului de reorganizare.

**Совет общества
А.О. „Nord-Fruct”**

извещает своих акционеров о созыве общего собрания, которое состоится 27 декабря 2013 года по адресу: г. Кишинев, ул. Каля Ешилор, 6.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Отчет о проделанной работе за 2012 год.
- Отчет ревизионной комиссии.
- Выборы Совета Общества.
- План хозяйственной деятельности на 2013-2014 год.

Начало регистрации – 9.00

Начало собрания – 10.00

Список акционеров имеющих право на участие в собрании составлен на 10 ноября 2013 года.

Участвующим в собрании акционерам необходимо иметь при себе документы удостоверяющие личность, а их представителям – доверенность оформленную в соответствии с порядком.

Совет Общества А.О. „Nord-Fruct”

**Spre atenția acționarilor
S.A. “Drumuri Cahul”**

Vă aducem la cunoștință că la 02.12.2013 a avut loc ședința consiliului, la care au fost prezenți 100% din cei cinci membri ai consiliului.

AU FOST LUATE URMĂTOARELE HOTĂRÎRI REFERITOR LA ORDINEA DE ZI**A ȘEDINȚEI CONSILIULUI:**

- S-a aprobat darea de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni în sumă de 2 782 880 lei (două milioane șiște sute optzeci și două mii opt sute optzeci) lei și lista subscriitorilor.
- S-au aprobat modificările și completările la Statutul Societății, legate de rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni.

S.A. “ANGROGOSCOM”**COMUNICAT INFORMATIV**

Deciziile Adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. „ANGROGOSCOM” care a avut loc pe data de 06 decembrie 2013, ora 10.00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Petricani, 21/4. Pentru participare la adunare s-au înregistrat acționari cu numărul de voturi 388316 ce constituie 95,13% din numărul total de acțiuni.

**PE CHESTIUNILE DE PE
ORDINEA DE ZI AU FOST ADOPTATE
URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:**

- A aproba reorganizarea prin dezmembrare (separare) cu transmiterea unor active și pasive ale S.A. „ANGROGOSCOM” și alipirea patrimoniului separat la o societate cu răspundere limitată creată în rezultatul reorganizării.
Rezultatul votului: pentru – 387726 voturi împotrivă – 590 voturi
- A aproba documentele cu privire la reorganizarea societății:
  - rezultatelor evaluării patrimoniului,
  - proiectul dezmembrării,
  - bilanțului de repartiție,
  - actul de transmitere a patrimoniului ce se separă,
  - actelor de constituire și organului executiv al societății cu răspunderea limitată nou create în rezultatul reorganizării,
  - altele.
 Rezultatul votului: pentru – 388316 voturi împotrivă – 0 voturi
- A aproba reducerea capitalului statutar al S.A. „ANGROGOSCOM”.
Rezultatul votului: pentru – 388316 voturi împotrivă – 0 voturi
- A aproba modificările și completările în Statutul S.A. „ANGROGOSCOM”.
Rezultatul votului: pentru – 388316 voturi împotrivă – 0 voturi
- A aproba achitarea devidendelor în prealabil reesind din venitul primit pe 9 luni a.a. 2013, achitarea devidendelor se va efectua începând cu 09.01.2014.
Rezultatul votului: pentru – 388316 voturi împotrivă – 0 voturi

Comunicatul informativ a alcătuit secretara adunării d-na Valentina Alaiba.

Telefon de contact 022-31-21-51

S.A. “MAGNOLIA-SERVCOM”**COMUNICAT INFORMATIV**

Deciziile adunării extraordinare a acționarilor S.A. „MAGNOLIA-SERVCOM” care a avut loc pe data de 9 decembrie 2013, ora 10.00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Petricani, 23. Pentru participare la adunare s-au înregistrat acționari cu numărul de voturi 251963 ce constituie 90,62% din numărul total de acțiuni.

**PE CHESTIUNILE DE PE
ORDINEA DE ZI AU FOST ADOPTATE
URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:**

- De a aproba reorganizarea prin dezmembrare (separare) cu transmiterea unor active și pasive ale S.A. „MAGNOLIA-SERVCOM” și alipirea patrimoniului separat la o societate cu răspundere limitată creată în rezultatul reorganizării.
Rezultatul votului: pentru – 247296 voturi împotrivă – 4667 voturi
- De a aproba documentele cu privire la reorganizarea societății:
  - rezultatelor evaluării patrimoniului,
  - proiectul dezmembrării,
  - bilanțului de repartiție,
  - actul de transmitere a patrimoniului ce se separă,
  - actelor de constituire și organului executiv al societății cu răspunderea limitată nou create în rezultatul reorganizării,
  - altele.
 Rezultatul votului: pentru – 247296 voturi împotrivă – 4667 voturi
- De a aproba reducerea capitalului statutar al S.A. „MAGNOLIA-SERVCOM”.
Rezultatul votului: pentru – 247296 voturi împotrivă – 4667 voturi
- De a aproba modificările și completările în Statutul S.A. „MAGNOLIA-SERVCOM”.
Rezultatul votului: pentru – 247296 voturi împotrivă – 4667 voturi
- De a nu aproba achitarea devidendelor în prealabil pe anul 2013.
Rezultatul votului: pentru – 251963 voturi împotrivă – 0 voturi

Comunicatul informativ a alcătuit secretara adunării d-na Valentina Alaiba.

Telefon de contact 022-31-21-51

IN ATENTIA ACȚIONARILOR**S.A. «ASCHIM»**

Consiliul SA «ASCHIM» anunță privind convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor la data de 28 decembrie 2013, ora 10/00 pe adresa mun. Chișinău, or. Durlești, str. Tudor Vladimirescu, 70,

CU URMĂTOAREA ORDINII DE ZI:

- Cu privire la încheierea cu Banca de Economii S.A. a acordului privind executarea benevolă a dreptului de ipotecă și de gaj și semnarea actului de primire-predare a bunurilor gajate mobile și imobile în vederea comercializării acestora de către Banca de Economii S.A., conform proiectelor anexate
- Cu privire la numirea persoanei împunerice pentru semnarea actelor juridice indicate în p. 1 al ordinii de zi.
- Cu privire la admitibilitatea a unor corectări ale proiectelor actelor juridice confirmate.
- Cu privire la încheierea tranzacției de proporții.
- Cu privire la autentificarea semnatelor pe procesul verbal al adunării generale.

Lista acționarilor cu drept de a participa la adunarea generale întocmită la data de 09 decembrie 2013. Cu materialele chestiunilor incluse în ordină de zi a adunării, acționarii pot lua cunoștință începând cu 20 decembrie 2013 pe adresa mun. Chișinău, or. Durlești, str. Tudor Vladimirescu, 70, între orele 9.00-16.00 cu excepția zilelor de odihnă.

Înregistrarea acționarilor va avea loc începând cu orele 8.30 – 8.45 în baza buletinelor de identitate, iar pentru reprezentanții acționarilor la fel și în baza procurii perfectate în modul stabilit.

Fabrika de vinuri**“Mold-Nord” S.A.**

Rezultatele privind oferta publică de preluare obligatorie pe piața secundară de procurare a acțiunilor emise de “Fabrica de vinuri “Mold-Nord” S.A. (codul ISIN MD14MDND1008, numărul de identificare de stat – codul fiscal 1003602007641), la data de 11 decembrie 2013

Informație privind ofertantul: Общество с Ограниченной Ответственностью «ВИКТОРИЯ» (numărul de identificare de stat – 1093128003198)

Informație despre compania de brokeri, antrenată de către ofertant în procesul de derulare a ofertei publice pe piața secundară: Societatea de Valori Mobiliare “IUVENTUS – DS” SA

Informație privind emitentul, ale căruia valori mobiliare au constituit obiectul ofertei publice pe piața secundară: “Fabrica de vinuri “Mold-Nord” S.A. (codul ISIN MD14MDND1008, numărul de identificare de stat – codul fiscal 1003602007641)

Hotărîrea Comisiei Naționale a Pieței Financiare Nr. 48/12 din 25 octombrie 2013 (MO nr. 238-242 din 25.10.2013)

Numărul de valori mobiliare care constituie obiectul ofertei publice pe piața secundară:

105 215 (una sută cinci mii două sute cincisprezece) acțiuni ordinare nominative

Numărul de valori mobiliare propuse spre vînzare în cadrul ofertei publice pe piața secundară:

24 054 (douăzeci și patru mii cincizeci și patru); cota – 1,183% din numărul total al acțiunilor cu drept de vot ale societății; valoarea tranzacției – 569 358,18 MDL

După efectuarea ofertei publice pe piața secundară, ofertantul și persoanele sale afiliate vor deține: 1 952 332 (un milion nouă sute cincizeci și două mii trei sute treizeci și două) unități, ceea ce constituie 96,0179% din numărul total al acțiunilor cu drept de vot ale societății.

Achitarea cu persoanele, care au acceptat oferta publică pe piața secundară, se efectuează în conformitate cu Regulile Bursei de Valori și Depozitarului Național de Valori Mobiliare al Moldovei începând cu data de 11 decembrie 2013 numerar sau prin transfer.

ÎM „CUANTA” SA

Comunicat informativ cu privire la deciziile primele la Adunarea generală extraordinară a acționarilor din 30.11.2013,

A FOST VOTAT UNANIM:

- Vînzarea și/sau punerea în gaj a activelor societății.
- Aprobarea planului de investiții.

Relații la tel: (022) 55-15-23, 55-15-15.

**În atenția acționarilor
C.P.C. «Cereale-Prut» S.A.!**

La data de 15 noiembrie 2013 a avut loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor cu cvorumul de 94%.

ADUNAREA GENERALĂ A EXAMINAT ȘI A APROBAT URMĂTOARELE DECIZII:

- A înceta înainte de termen împunericele comisiei de cenzori a Societății. A delega împunericele comisiei de cenzori a Societății către organizația de audit. A aproba în calitate de comisie de cenzori a Societății compania de audit «Logic Audit» SRL. A stabili cuantumul retribuției serviciilor comisiei de cenzori a Societății. A aproba termenul împunericeilor comisiei de cenzori a Societății 2,5 ani.
- A aproba retribuția serviciilor firmei de audit S.R.L. „Moldauditing” pe anul 2013 în mărime de 60 mil lei pe an.

AO „Vulcanesti-Petrol”

Во исполнение требований Главного управления строительства, инфраструктуры и коммуникации АТО Гагаузии 27 декабря 2013 года в зале заседания АО адресу: см. Вулканешть, ул. Короленко, 4 в 11 00 часов проводится внеочередное собрание акционеров АО „Vulcanesti-Petrol”. Начало регистрации акционеров – 10.00 часов.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Досрочное прекращение полномочий членов Совета общества.
- Избрание органов управления общества (членов Совета общества; ревизионной комиссии).
- Утверждение аудиторской организации и утверждение размера оплаты ее услуг.

Акционерам необходимо иметь при себе удостоверение личности, а их представителям – оформленные надлежащим образом доверенности.

Справки по телефону 6 (293) 78-3-50

**Consiliul
Î.M. “BEERMASTER” S.A.**

анунță convocarea adunării generale extraordinare repetată a acționarilor pentru data de 11.01.2014, în incinta societății pe adresa: mun. Bălți, str.

Sadoveanu, 35. Adunarea se va desfășura cu prezența personală a acționarilor. Începutul înregistrării – ora 9.00. Începutul adunării – ora 11.00.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la majorarea capitalului social prin intermediul emisiei suplimentare de acțiuni.
- Cu privire la unele modificări și completări în statutul societății.
- Cu privire la autentificarea semnatelor președintelui și secretarului adunării.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare a fost întocmită la data 20.11.2013.

De materialele incluse pe ordinea de zi a adunării acționarilor vor lua cunoștință cu începere din 11.12.2013 (orele 9.00 – 15.00) pe adresa: mun. Bălți, str. Sadoveanu, 35.

Actionarii vor avea asupra lor buletinul de identitate, iar reprezentanții procură perfectată în conformitate cu legislația în vigoare.

Relații la tel. (231) 20089.

Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку

В правительстве
прошло заседание
Экономического совета
при премьер-министре

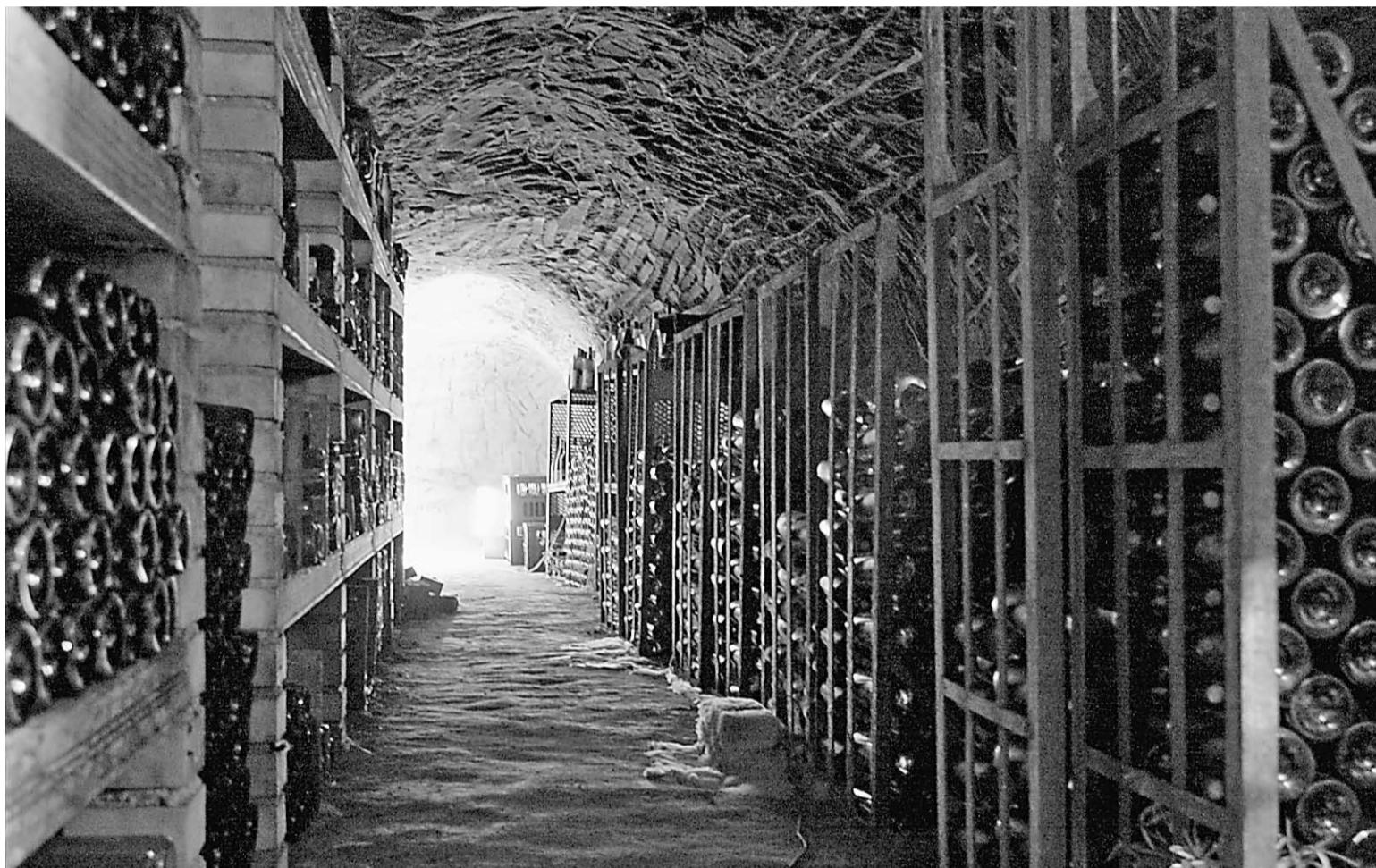
Наталия Кирикэ:
Недвижимости много
не бывает

2

3

4

Европарламент либерализовал импорт молдавских вин на рынок ЕС

Европейский парламент принял сегодня предложение Комитета по международной торговле (INTA) относительно либерализации импорта молдавских вин на рынок ЕС. Решение было одобрено подавляющим большинством (503 голосами), информирует МОЛДПРЕС.

Отчет "Автономные торговые преференции для Республики Молдова" представил европарламентарий Юлиу Винклер. "После того

как полная либерализация импорта вин из Республики Молдова на единый рынок была принята на пленарном заседании Европарламента, она вступит в силу с 1 января 2014 года", – сказал он. В середине ноября INTA голосами 29 депутатов приняла доклад о полной и немедленной либерализации импорта вин из Молдовы в ЕС.

Чтобы вступить в силу, постановление Европарламента должно быть надлежащим образом

утверждено Советом, а затем опубликовано в Официальном журнале ЕС на всех 24 официальных языках Евросоюза.

Российская Федерация остановила импорт молдавской алкогольной продукции на свой рынок 10 сентября 2013 года. По оценкам Министерства сельского хозяйства и пищевой промышленности РМ, потенциальные потери в связи с этим составили 40 млн долларов США в год.

Обзор биржевых сделок за неделю

В период с 25 по 29 ноября 2013 года на Фондовой бирже Молдовы проведено 27 сделок с акциями 5 эмитентов.

В Основной Секции биржи заключено 8 сделок на сумму 484,9 тыс. леев. Рыночная цена акций «Moldova Agroindbank» увеличилась с 1000 до 1039,99 лей. Цена простых именных акций «Banca de Economii» снизилась с 40 до 35 лей. Рыночные цены акций «Tipografia Stefan-Vodă» и «Vinia Traian» существенно выросли с 6 до 66 лей, и с 35 до 105 лей, соответственно.

Объем Секции Прямых Сделок составил 1,2 млн леев. Ценные бумаги 3 эмитентов проданы как единые пакеты в рамках голосовых торгов.

Зарегистрировано публичное предложение на вторичном рынке с акциями общества «Mold-Nord». Оферент «Victoria» ООО приобрел 1,18% акций компании по 23,67 лей за акцию. Общий объем сделки составил 569,3 тыс. леев.

Фондовая биржа Молдовы предоставляет консалтинговые услуги в области лицензируемой деятельности (биржевой).

Информация по телефону 022-27-76-36.
www.moldse.md

Объявление НКФР

Начиная с 04.12.2013, Национальная комиссия по финансовому рынку проводит публичные консультации по проекту Постановления НКФР "Об утверждении Положения о порядке выдачи, приостановления и отзыва разрешений и лицензий на рынке капитала".

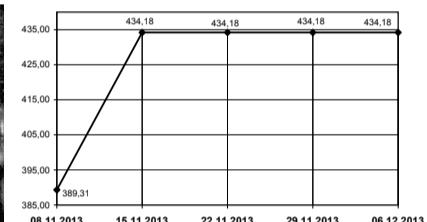
Целью проекта является внедрение Закона о рынке капитала в сфере условий выдачи, приостановления и отзыва лицензий и разрешений на право осуществления деятельности на рынке капитала, соответствующих европейской практике в этой области, и обеспечивающих контроль со стороны государства за деятельность держателей лицензий или разрешений, а также в целях защиты инвесторов.

Данный проект размещен на официальном сайте Национальной комиссии по финансовому рынку в разделе „Нормативная база/Проекты в действии“.

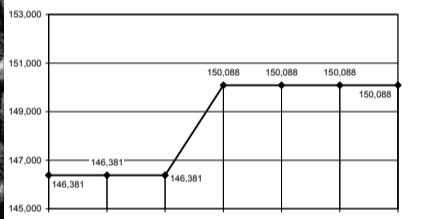
Просим направлять ваши мнения и предложения относительно проекта Постановления НКФР "Об утверждении Положения о порядке выдачи, приостановления и отзыва разрешений и лицензий на рынке капитала" до 01.01.2014 на электронный адрес felicia.maciac@cnpf.md или в корреспондентский ящик, расположенный в холле помещения Национальной комиссии по финансовому рынку.

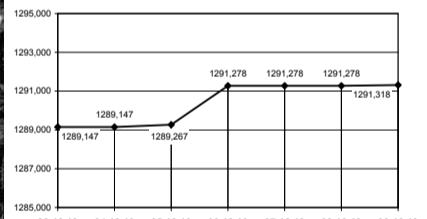
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют
на 11.12.2013

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	13.0599
EUR	1	17.9503
UAH	1	1.5821
RON	1	4.0309
RUB	1	0.3999

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Отдел рекламы.
Тел.: +373 69 821216

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от 25 ноября 2013 года, был рассмотрен ряд вопросов.

Вследствие рассмотрения декларации о выдаче лицензии страховому-перестраховочному брокеру "SAFETY BROKER" ООО, принято решение предоставить страховому-перестраховочному брокеру "SAFETY BROKER" ООО лицензию на право осуществления страховой и/или перестраховочной посреднической деятельности брокера на неограниченный срок. Лицензированная деятельность будет осуществляться по адресу: г. Хынчешть, ул. Индустріалэ, 1.

Также, вследствие рассмотрения заявления ссудо-сберегательной ассоциации «VELINO-PRIM» (р-н Кэлэшаш, с. Сэсень, IDNO 1003609010778), принято решение аннулировать лицензию категории А на осуществление деятельности ссудо-сберегательных ассоциаций ССА "VELINO-PRIM", серии CNPF №000170, выданную 3 апреля 2009 года.

В результате рассмотрения заявлений на переоформление лицензии акционерного общества "MOLDASIG" АО, принято решение переоформить лицензию акционерного общества "MOLDASIG" АО серии CNPF №000707, выданную 1 ноября 2008 года на право осуществления деятельности в области страхования (общее страхование), путем замены приложения к лицензии с включением следующих адресов для осуществления лицензированной деятельности: г. Стрэшень, ул. Еминеску, 33; р-н Дубэсарь, с. Кошиер; г. Криулень, с. Чимишень; р-н Чадыр-Лунга, с. Копчак, ул. Ленина, 85А; р-н Тараклия, с. Валя Пержей, ул. Ленина, 163; г. Комрат, ул. Победа, 283; г. Куушень, ул. Еминеску, 24/иа; р-н Единец, с. Фетешть; р-н Штефан Водэ, с. Ермоклия; р-н Кахул, с. Вэлень; р-н Дубэсарь, с. Кошица; р-н Кахул, с. Сынджера, ул. Тинеретулуй, 46; г. Анений Ной, ул. Примэверий, 7; г. Кишинэу, ул. Киев, 9/1; р-н Бричень, с. Коржеуць; г. Басарабяска, ул. 28 Юние, 2A; г. Бричень, ул. М. Фрунзе, 24; г. Бричень, ул. М. Фрунзе, 24A; р-н Криулень, с. Бошканя; р-н Анений Ной, с. Цынцэрень, ул. Кишинэулуй, 46A.

В ходе заседания были рассмотрены результаты комплексной проверки соблюдения законодательства в области страхования страховыми-перестраховочными брокером "UNIVERSAL ASIG" ООО за период деятельности 19.03.2010-30.06.2013. Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение взыскать со страхового-перестраховочного брокера "UNIVERSAL ASIG" ООО штраф в размере 5,0 тыс. леев, который зачисляется в государственный бюджет.

Кроме того, принято решение предписать должностным лицам страховального-перестраховочного брокера "UNIVERSAL ASIG" ООО неукоснительно соблюдать положения законодательных и нормативных актов, а также принять меры для устранения нарушений, отраженных в акте проверки, в том числе: соблюдение положений законодательства об обязательном страховании гражданской ответственности за ущерб, причиненный автотранспортными средствами; приведение порядка заключения договоров в соответствие с действующими нормативными актами; соблюдение положений законодательства в области предупреждения и борьбы с отмыванием денег и финансированием терроризма. Принять к сведению привлечение к ответственности за правонарушение администратора страховального-перестраховочного брокера "UNIVERSAL ASIG" ООО согласно Кодексу Республики Молдова о правонарушениях. Об исполнении настоящего постановления проинформировать Национальную комиссию по финансовому рынку в течение месяца, с приложением доказательных документов.

В результате мониторинга исполнения Постановления Национальной комиссии по финансовому рынку №48/18 от 11.10.2013 "О непредставлении некоторыми ссудо-сберегательными ассоциациями специализированной отчетности за II квартал 2013 отчетного года" (Официальный монитор Республики Молдова, 2013, №243-247, ст. 1633), было констатировано несоблюдение требований пункта 1 ссудо-сберегательными ассоциациями СА "BRICENEANCA" (р-н Дондущень, с. Бричень, IDNO 1003604000509), ССА "CÄPLANI" (р-н Штефан Водэ, с. Кэплань, IDNO 1003608001515) и ССА "PRIPICEINI CREDIT" (р-н Резина, с. Приличень-Рэшеть, IDNO 1003606015794). Принято решение повторно предписать администраторам ссудо-сберегательных ассоциаций, согласно приложению, представить Национальной комиссии по финансовому рынку, в течение 15 рабочих дней со дня вступления в силу настоящего постановления, специализированные отчеты за II квартал 2013 отчетного года. Кроме того, решено предупредить администраторов ссудо-сберегательных ассоциаций, перечисленных в приложении, что в случае несоблюдения положений настоящего постановления, лицензии на осуществление деятельности в области ссудо-сберегательных ассоциаций будут аннулированы.

В этой связи, в результате несоблюдения требований пункта 1 Постановления Национальной комиссии по финансовому рынку №48/18 от 11.10.2013 "О непредставлении некоторыми ссудо-сберегательными ассоциациями специализированной отчетности за II квартал 2013 отчетного года" (Официальный монитор Республики Молдова, 2013, №243-247, ст. 1633), в целях защиты прав и интересов членов ссудо-сберегательных ассоциаций, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение приостановить операции на текущих и депозитных счетах следующих ссудо-сберегательных ассоциаций за исключением операций по пополнению указанных счетов: ССА "BRICENEANCA" (р-н Дондущень, с. Бричень, IDNO 1003604000509), ССА "CÄPLANI" (р-н Штефан Водэ, с. Кэплань, IDNO 1003608001515) и ССА "PRIPICEINI CREDIT" (р-н Резина, с. Приличень-Рэшеть, IDNO 1003606015794).

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от 29 ноября 2013 года, был рассмотрен ряд вопросов.

Вследствие рассмотрения заявления на переоформление лицензии страхового-перестраховочного брокера "AUTORIG-ASIG" ООО (мун. Кишинэу, ул. Тигина, 49А, IDNO 1009600039428), принято решение переоформить лицензию страховового-перестраховочного брокера "AUTORIG-ASIG" ООО серии CNPF №000335, выданную 11 декабря 2009 года на право осуществления посреднической страховой и перестраховочной деятельности брокера, путем изменения юридического адреса с: мун. Кишинэу, бул. Кузя Водэ, 19/4, кв. 56, на: мун. Кишинэу, ул. Тигина, 49А, с выдачей нового бланка лицензии. Признать недействительным бланк лицензии серии CNPF №000335, ранее выданного страховому-перестраховочному брокеру "AUTORIG-ASIG" ООО.

В результате рассмотрения декларации о выдаче лицензии страховому-перестраховочному брокеру "BEST BROKER" ООО (мун. Кишинэу, ул. Исмаил, 88, IDNO 1013600033931), принято решение предоставить страховому-перестраховочному брокеру "BEST BROKER" ООО лицензию на право осуществления посреднической страховой и/или перестраховочной деятельности брокера на неограниченный срок. Лицензированная деятельность будет осуществляться по адресу: мун. Кишинэу, ул. Исмаил, 88.

В ходе рассмотрения заявления о переоформлении лицензии ссудо-сберегательной ассоциации "VALEA VÎLCULUI" (MD-3416, с. Бужор, район Хынчешть, IDNO 1004605001773) в связи с административно-территориальным распространением, принято решение переоформить лицензию ссудо-сберегательной ассоциации "VALEA VÎLCULUI" серии CNPF №000020, выданную 11 декабря 2008 года на осуществление деятельности ссудо-сберегательных ассоциаций, на неограниченный срок, путем замены приложения к лицензии с: включением юридических лиц в качестве членов; территориаль-

ным распространением действия лицензии на соседние административно-территориальные единицы: район Нипорень, район Стрэшень.

Вследствие рассмотрения заявления о переоформлении лицензии ссудо-сберегательной ассоциации "BRÎNZENII VECI" (MD-5813, с. Брынзений Векь, район Теленешть, IDNO 1003606011109) в связи с административно-территориальным распространением, принято решение переоформить лицензию ссудо-сберегательной ассоциации "BRÎNZENII VECI" серии CNPF №000124, выданную 26 февраля 2009 года на осуществление деятельности ссудо-сберегательных ассоциаций, на неограниченный срок, путем замены приложения к лицензии с: включением юридических лиц в качестве членов; территориальным распространением действия лицензии на соседние административно-территориальные единицы: село Словянка, район Сынджерей; село Бэлешешть, район Сынджерей; село Рэзэлэй, район Сынджерей; село Пепень, район Сынджерей.

Вследствие рассмотрения заявления о переоформлении лицензии акционерного общества "REGISTRUGARANT" (IDNO 1003600103332, мун. Кишинэу, ул. Митрополит Варлаам, 65), принято решение переоформить лицензию акционерного общества "REGISTRUL-F" серии CNPF №000584 на право осуществления основной профессиональной деятельности на рынке ценных бумаг по ведению реестра со смежной консалтинговой деятельностью, сроком действия до 13.01.2015, в результате изменения наименования общества с акционерного общества "REGISTRUL-F" на акционерное общество "REGISTRUGARANT", с выдачей нового формуляра лицензии. Признать недействительным бланк лицензии серии CNPF №000584, ранее выданный акционерному обществу "REGISTRUL-F".

Кроме того, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение зарегистрировать в Государственном реестре ценных бумаг:

1.1) ценные бумаги согласно отчету о результатах дополнительной эмиссии акций акционерных обществ: АО «ART-NIC» (мун. Кишинэу, бул. Московая, 21, №1003600061272 от 10.04.1996, MD14ARIC1004) на сумму 10000 леев за счет собственного капитала, и АО "SCOP" (ATO Гагаузия, г. Чадыр-Лунга, ул. Ленина, 156 №1004611003600 от 17.11.1994, MD14SCOP1008) на сумму 225000 леев за счет неденежных вкладов;

1.2) изменение наименования:

- акционерного общества "REGISTRUL-F" на акционерное общество "REGISTRUGARANT" (IDNO 1003600103332; мун. Кишинэу, ул. Митрополит Варлаам, 65) с изменением кода ISIN ценных бумаг с MD14REGG1008 на MD14RGNT1002;

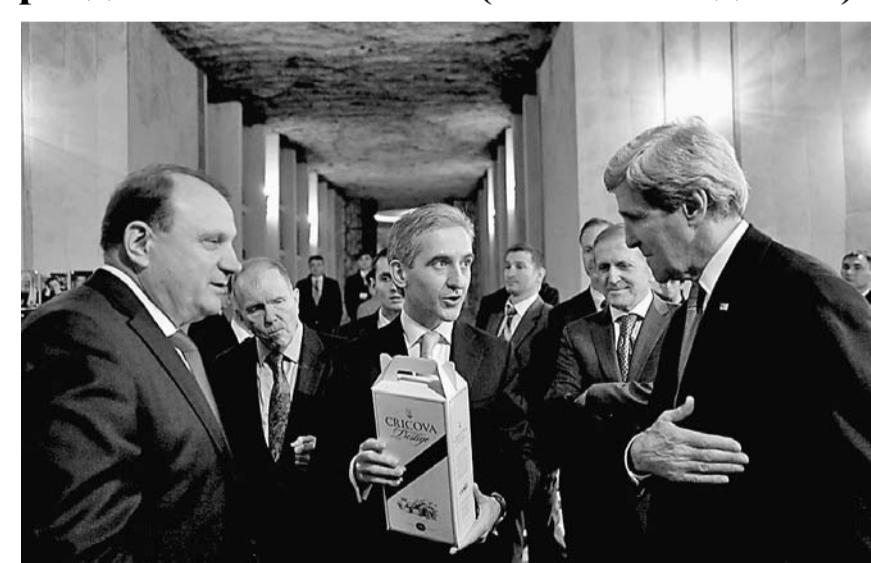
- акционерного общества фирмы "DANALS" на акционерное общество "ÎNTRERINDERE PENTRU SELECTIE SI REPRODUCTIE ÎN ZOOTEHNIE MICĂUTI" (IDNO 1003600055280; мун. Кишинэу, ул. Аеродромулуй, 2) с изменением кода ISIN ценных бумаг с MD14NALSI005 на MD14SRZM1001;

- акционерного общества "ÎNTRERINDERE RATIONALĂ PENTRU REPARAȚIA SI DESERVIREA TEHNICII - CANTEMIR" на акционерное общество "PROT-CANTEMIR" (IDNO 1004603003887; р-н Кантемир, с. Кания) с изменением кода ISIN ценных бумаг с MD14IRRDI004 на MD14PTCR1004.

В Молдове запущен бренд Vinurile Moldovei («Вина Молдовы»)

В мероприятии, состоявшемся накануне вечером в винодельческом комплексе Cricova, приняли участие премьер-министр Молдовы Юрий Лянкэ, госсекретарь США Джон Керри, министр сельского хозяйства и пищевой промышленности Василий Бумаков, другие официальные лица, представители винодельческих компаний.

Юрий Лянкэ отметил, что виноградарско-винодельческая отрасль Молдовы является традиционной для национальной экономики, составляя существенную долю в ВВП. По его словам, недаром запуск бренда Vinurile Moldovei проведен в Крикова – одном из ведущих производителей вин в Молдове, который может считаться визитной карточкой страны. Юрий Лянкэ выразил уверенность, что национальный бренд «Вина Молдовы» позволит нашей стране вновь показать себя производителем качественных вин, упрочить свое присутствие на традиционных рынках и, разумеется, получить доступ на новые рынки, в том числе, на огромный американ-

ский рынок. Джон Керри высоко оценил качество молдавских вин, отметив готовность США оказать поддержку для их продвижения на рынок США и других государств.

Планируется, что отныне все качественные молдавские вина будут продаваться в мире под одним брендом – Vinurile Moldovei. Винодельческие компании смогут продавать свою продукцию под этим брендом, только если будут отобраны Национальным бюро винограда и вина. На

бутилках с качественным напитком будет этикетка с изображением аиста. Единый национальный бренд Vinurile Moldovei будет способствовать более эффективному продвижению молдавской винодельческой продукции на внешних рынках, позволит значительно увеличить ее экспорт. Продвижением молдавских вин под единым брендом будет заниматься Национальное бюро винограда и вина.

В правительстве прошло заседание Экономического совета при премьер-министре

Экономический совет при премьер-министре собрался на прошлой неделе в правительстве для обсуждения Дорожной карты, касающейся действий исполнительного органа по устранению критических ограничений на пути бизнеса в 2013-2014 гг., сообщает «МОЛДПРЕС» со ссылкой на Бюро правительства по связям с прессой.

Дорожная карта – это правительственная программа с конкретными действиями, направленными на устранение основных барьеров в бизнесе, особенно для малых и средних предприятий, и улучшение инвестиционного климата. Данные действия намечено внедрить в следующем году.

В этом контексте министр экономики Валериу Лазэр выступил с докладом о мерах, принимаемых правительством в третьем квартале 2013 года.

Премьер-министр Юрие Лянкэ просил представителей бизнеса оказать поддержку правительству в выявлении административных барьеров, которые не включены в настоящую версию Дорожной карты. Также Юрие Лянкэ просил помочь участникам заседания в выявлении устаревших или ненужных правил, которые должны быть окончательно устранины или изменены таким образом, чтобы соответствовали требованиям времени.

Отдельное внимание было уделено нескольким направлениям, представляющим особую важность для бизнес-климата, а именно подключению к электричеству,

разрешениям на строительство, трансграничной торговле, и особенно обеспечению защиты прав инвесторов.

Представители ответственных учреждений, бизнес-ассоциаций и доноров, поддерживающих усилия государства в продвижении экономических реформ, провели обмен мнениями по ключевым процессам реформ в этих секторах.

Премьер-министр был проинформирован о том, что по всем упомянутым направлениям разработаны проекты поправок, которые позволят увеличить прозрачность процедур, снизить расходы на них и время ожидания, сократить количество процедур и документов, что приведет к дебюрократизации государственных учреждений и предоставлению предпринимателям более качественных, дешевых и быстрых услуг. До конца этого года правительство утвердит и представит на рассмотрение парламенту новые положения, кото-

рые призваны повысить степень защиты инвесторов, облегчить и сократить импортные и экспортные процедуры и значительно упростить правила, касающиеся получения разрешений на строительство и подключения к электричеству.

Премьер-министр Юрие Лянкэ уточнил: «Эти ограничения являются одними из основных препятствий для предпринимателей, особенно мелких предпринимателей и бизнесменов. Чтобы создать конкурентоспособную экономику, необходимо помочь нашему бизнесу как можно быстрее интегрироваться в региональный и европейский экономический оборот».

После двух часов дискуссий было принято решение о необходимости максимального ускорения процесса утверждения нормативных актов в этих областях, а затем определения новых действий, призванных устранить ограничения на пути бизнеса.

ЕБРР предоставит 5 млн евро на строительство в Молдове кабельного завода

Европейский банк реконструкции и развития (ЕБРР) посредством кредита в 5 млн евро софинансирует расширение производства в Бельцах австрийского производителя кабеля и провода "Gebauer & Griller", информирует «МОЛДПРЕС».

Общая стоимость проекта – 18 млн евро, говорится в пресс-релизе ЕБРР. Завод будет расположен в свободной экономической зоне "Бельцы". Это позволит компании снизить расходы на транспортировку, производство, и обеспечить поставки в режиме just-in-time ("точно в срок").

По словам исполнительного директора и партнера "Gebauer & Griller" Фридрика Жаклина, "Поддержка ЕБРР нашего проекта в Молдове – особый знак отличия. Мы видим значительный потенциал для экономического роста в этом регионе, и хотим быть его частью".

Помощь "Gebauer & Griller" расшириться в Молдове и закрепиться на восточноевропейском рынке – часть усилий ЕБРР по поддержке каналов поставки в автомобильный сектор во всех странах, куда банк инвестирует.

"В ЕБРР мы особенно гордимся этой сделкой. Во-первых, это первая инвестиция банка в автомобильный сектор Молдовы, что поможет привнести в страну ноу-хау, инновации и придать важный импульс обрабатывающей промышленности Молдовы, которая ограничена. Это также поможет стране привлечь столь необходимые иностранные инвестиции, которые способствуют появлению рабочих мест и росту конкуренции. Кроме того, инвестиции осуществляются за пределами Кишинева, поощряя рост менее развитых зон", – отметил региональный директор ЕБРР по Кавказу, Молдове и Беларуси Бруно Бальванера.

Основанная в 1940 году, компания "Gebauer & Griller Kabelwerke GmbH" производит кабель и провод для автомобильной промышленности и других отраслей. Компания работает в Австрии, Чехии, Индии, Мексике,

Словакии и США. В Молдове производство запущено недавно, выход на проектную мощность планируется к сентябрю 2014 года.

ЕБРР является крупнейшим инвестором в Молдове. С начала своей деятельности в стране в 1994 году, банк подписал более 100 инвестиционных проектов в области энергетики, транспорта, агробизнеса, промышленности и банковского сектора на сумму свыше 900 млн евро.

Минфин обнародовал "черный список" госпредприятий, задержавших отчеты

Министерство финансов обнародовало сегодня "черный список" административно-территориальных единиц, коммерческих обществ (имеющих полностью или мажоритарно государственный капитал), государственных и муниципальных предприятий, которые не представили или представили с задержкой отчеты по задолженностям, сообщает «МОЛДПРЕС».

Согласно Закону о государственном долге, государственных гарантиях и государственном кредитовании, государственные предприятия обязаны представлять необходимую информацию для мониторинга задолженностей, выплаты и обслуживания госдолга.

По результатам мониторинга представленных отчетов Министерство финансов составило "черный список" предприятий, которые, по состоянию на 30 октября, не представили соответствующую информацию или представили ее с задержкой.

В "черный список" вошли 25 госпредприятий: 22 из них представили отчеты с опозданием, и три ГП не представили отчеты.

В числе госпредприятий, которые представили отчеты с опозданием – "Moldresurse", "Giuaer", Маркулештский аэропорт, "Железная дорога Молдовы", "Milești Mici", "Aroma", "Moldexpo", Кагульская промэрия и мун. Комрат. Не представили информацию Пищевой комбинат, "Cereale Flor" и административно-территориальная единица Кантемир.

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

Объявление НКФР

Во исполнение положений статьи 6 Закона №192-XIV от 12.11.1998 г. „О Национальной комиссии по финансовому рынку“ Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает банковские реквизиты, куда должны переводиться сборы и регуляторные платежи для обеспечения функционирования:

Фискальный код 1007601001293; ВС "Victoriabank" S.A., филиал №11; Банковский код VICBMD2X883; Банковский счет 2251311138

НОВОСТИ СТРАХОВАНИЯ

Один из крупнейших страховых брокеров Румынии – компания Safety Broker – выходит на молдавский рынок страхования

Компания получила соответствующую лицензию Национальной комиссии по финансовому рынку. Лицензия стоимостью 3250 леев выдана на неограниченный срок.

По данным румынских СМИ, за 9 месяцев 2013 г. объем собранных страховых премий компанией Safety Broker составил 37,68 млн евро, что на 60% больше, чем за аналогичный период прошлого года. Наибольшую долю премий компания собирает по страхованию обязательной автогражданской ответственности и CASCO.

Прибыль молдавских страховых компаний (до налогообложения) за 9 месяцев 2013 г. сократилась в 1,9 раза по сравнению с аналогичным периодом 2012 г. и составила 25,1 млн леев

Как сообщается в «Информационном бюллетене» Национальной комиссии по финансовому рынку, в январе-сентябре 2013 г. общая прибыль 9 страховых компаний составила 43,5 млн леев, а другие 8 страховых компаний понесли убытки в размере 8,5 млн леев.

Чистые активы страховых компаний на конец сентября 2013 г. составили 1 млрд 138,6 млн леев, что на 10,1% меньше, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года. Основным фактором снижения чистых активов является сокращение участников рынка. По состоянию на конец сентября 2013 г., общий объем технических резервов по договорам общего страхования и жизни составил 956,4 млн леев, увеличившись на 10,3%, по сравнению с данными за аналогичный период 2012 г. В частности, технические резервы, приходящиеся на общее страхование, составили 690,1 млн леев (72,2% от общего объема), а технические резервы по страхованию жизни – 266,3 млн леев (27,8%).

По сравнению с ситуацией на конец сентября прошлого года, они выросли на 5,8% и, соответственно, на 23,9%. Общий объем премий, переданных в перестрахование, по общему страхованию и страхованию жизни составил за отчетный период 195,5 млн леев. Доля премий, переданных в перестрахование, в общем объеме брутто-премий, начисленных в январе-сентябре 2013 г., составила 22,4%.

Как сообщало агентство InfoMarket ранее, за 9 месяцев 2013 г. страховые компании Молдовы собрали премий на сумму 871,01 млн леев, что на 10,9% больше, чем за аналогичный период прошлого года, а объем выплаченных возмещений вырос на 19,2% по сравнению с тем же периодом прошлого года, и составил 318,9 млн леев.

InfoMarket

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpres: 67770

Poșta Moldovei: PM 21700

Издатель: CAPITAL MARKET I.S.

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия

по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Юрие ФИЛИП,

Елена ВАСИЛАКЕ, Еудженiu ВИЦУ,

Зоя ТУЛБУРЕ, Надежда ФИЛИП.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Татьяна СОЛОНАРЬ

Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов:

capital@market.md, ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Васила Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

Расчетный счет: 225139437,

ф/к 1003600114204,

КБ "Eximbank - Gruppo Veneto Banca"АО,

филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD2436.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".

Статьи, помеченные знаком , публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "PRAG 3"

Наталия КИРИКЭ: Недвижимости много не бывает

Как компании «Glorinal» в непростых условиях удаётся реализовывать ежемесячно по 5 объектов недвижимости, как изменилась стратегия компании во время спада на рынке, и почему исполнительный директор компании «Glorinal» Наталия Кирикэ не верит данным кадастра о продажах в новострое – обо всем этом она рассказала в беседе с главным редактором информационно-аналитического портала «Протека.MD» Олегом Косых.

– Выгодно ли участие в государственно-частном партнерстве?

– Пока мы несем только затраты, но мы рассматриваем это партнерство как долгосрочный проект. Например, на Валя Трандафирилор нам надо убрать студенческое общежитие института, чтобы освободить земельный участок. Понятно, что сначала надо построить новое здание на улице Дога, куда можно будет перевести студентов. Вы же понимаете, что это отвлечение средств компании. Но мы не отчаявляемся – дорогу осилит идущий.

В целом проект пока нерентабелен, я бы сказала, что, скорее, он больше несет социальную направленность.

– Что происходит сегодня с ценами на фоне провала в 2009-2010 гг.?

– Сейчас ситуация стабильная. Но есть один существенный момент: клиент теперь ведет долгие переговоры, и в итоге получает скидки, в зависимости от первоначального взноса и графика выплат. Скажу откровенно, сегодня 100% предоплата – это огромная редкость.

Поэтому у нас действует система скидок: за 100% оплаты – снижение на 5% от стандартной стоимости, 80% – на 3% и при 70% клиент может рассчитывать на 2% скидку.

График оплаты состоит из четырех этапов: 40%+30+20+10. Но мы всегда готовы к переговорам, и здесь стараемся находить взаимоприемлемые варианты с клиентами.

– А их много?

– Толпа клиентов, которая ходила за застройщиками до 2009 года, уже в прошлом. И я сомневаюсь, что в будущем будет повторение той ситуации, которая была в то время.

Сегодня клиентов практически нет.

– Но данные кадастровых органов говорят о другом. Так, продажи новостроя за 10 месяцев 2013 года побили показатели всего 2012 года...

– Я была поражена, когда увидела у вас на сайте данные о продажах в новострое. У меня только одно объяснение: это не продажи, а регистрация в кадастре сделок, имевших место ранее. Сейчас застройщики спят у нотариусов. Поправки, обзывающие регистрировать сделки в кадастре и нотариусе, вступили в силу давно, но мало кто исполнял эти требования. Теперь все кинулись регистрировать обновленные старые контракты, которые приводят в соответствие с требованиями закона.

А на самом деле, продажи очень слабые. Мы, к примеру, реализуем в месяц порядка 20 единиц недвижимости – офисы, квартиры, парковки, подвалы. Это мало. Так что не стоит верить тем, кто говорит, что у него с продажами все в порядке.

– Может, просто клиенты распыляются между множеством застройщиков?

– Это настоящая проблема для рынка – присутствие очень большого количества застройщиков. Меня, если честно, это очень удивляет. Я не знаю, что за бизнес они делают, время это покажет.

Но уже сегодня я могу ответственно заявить: цены, которые они заявляют – 400 евро за квадратный метр – это даже не себестоимость, тем более, сегодня, когда на дворе кризис. Ты не можешь прогнозировать, сколько будут стоить материалы, и на этом фоне объявлять такую цену.

Вот у нас по соседству уже 12 лет строится дом. Боюсь, что закончат его не скоро. Представляете чувства тех людей, кто инвестировал в его строительство на начальном этапе?

– Тем не менее, чувствуется интерес к новострою. Те же данные кадастра говорят, что 45% покупок жилой недвижимости приходятся на новые квартиры.

– Меня такое положение очень радует. Люди, наконец, поняли преимущество новостроя. Наверное, добавило уверенности людям и то качество, которое дают строительные компании, ведущие свою работу в Кишиневе.

На самом деле, старый фонд – это старый фонд, а в некоторых домах просто опасно жить.

Для меня не совсем понятен один момент во всем этом и я не вижу логики в том, чтобы при наличии денег на покупку квартиры покупать ее в старом доме.

Сегодня, когда цены не скачут, нет ничего проще обстоятельно ознакомиться с предложениями на рынке, выбрать компанию, объект и купить себе квартиру – новую, просторную – в доме, где в подъездах не воняет, где все коммуникации новые.

Оцените сами: покупая квартиру в «хрущевке», вы же не измените ни соседей, ни крышу. Но за те же деньги можно купить практический аналогичный метраж в новострое.

Думаю, эти факторы и играют свою роль, когда люди делают свой выбор в пользу нового жилья.

– «Glorinal» всегда отличалась интересом к массовой застройке?

– Массовая застройка – наш приоритет и сегодня. Это специфика «Glorinal» – мы умели и строили много и сразу.

Поэтому сегодня все наши проекты продолжаются, и мы доводим их до логического завершения. Единственное, что изменилось, так это объемы: если раньше мы одновременно сдавали по 10 домов, то сегодня сдаем 2-3, и переходим к следующим.

Кризис ведь всех поджимает: люди не могут оплатить очередной взнос вовремя, а сроки сдачи поджимают. И мы, чтобы не подводить остальных клиентов, сдаем дома поэтапно.

– Но на первоначальных сроках сдачи в эксплуатацию такое положение дел оказывается?

– Да, оказывается. Но люди относятся к этому с пониманием – и не просто по доброте душевной, а сугубо по прагматическим причинам – есть график выплат, а человек приходит и говорит: не спешите строить, я сейчас не могу заплатить, мне не горит в данный момент эта квартира. И таких случаев немало, ну, нет сегодня у людей достаточных доходов, на которые они ранее рассчитывали.

Вот такой круг получается. И в нем приходится лавировать, чтобы интересы всех сторон были соблюдены.

– Каковы перспективы рынка?

– Сложные. Застройщиков много, объектов много, конкуренция за клиента огромная. Это однозначно приведет к появлению не завершенных объектов. Это уже сегодня надо четко понимать.

Более того, нынешнее положение дел на рынке однозначно скажется на качестве, потому что строители сегодня экономят на всем. Поэтому очень хорошо надо разобраться, у кого ты покупаешь квартиру. Скажу честно, то, что клиент увидел на первом этаже, не является гарантией, что то же самое будет на последнем этаже.

А если говорить глобально, то будущее рынка молдавской недвижимости зависит, как бы громко это не звучало, от мировой экономики. Потому что наш рынок – это гастарбайтеры.

Но я не пессимист, потому что я знаю – за спадом следует рост. Недвижимость – это базовая ценность для человека, поэтому вкладываться в квартиры надо, хотя бы потому, что недвижимости много не бывает.

– Что может подтолкнуть рынок вверх, спровоцировать активность клиентов?

– Я думаю, ситуацию могут переломить банки. Если они предложат привлекательные условия ипотечного кредитования, это придаст импульс рынку.

У банков сегодня есть ресурсы, но банкиры четко понимают: недвижимость в доме, которого еще нет физически – это достаточно высокий риск.

Я бы сказала, что все зависит от строительной компании. У нас, например, в зависимости от проекта, банки могут выдавать кредит под залог будущей квартиры даже на стадии котлована.

Правда, здесь есть нюанс: вы не можете прийти в любой банк и сказать, дайте кредит, покупаю квартиру в «Glorinal». Например, тот же «Prime Capital» без залога в размере 80% от размера кредита плюс еще 100% дополнительного залога, ничего не выдаст.

А вот «Victoriabank» выдает кредит без проблем. Так что все зависит от политики кредитной организации и от того, где застройщик обслуживает свои счета. Ведь если банкиры видят финансовые потоки компании, им легче принимать решение.

– Кстати, почему банки не финансируют строительные компании?

– Слишком высокие риски. Скажем, компания не расплачивается

водит знакомого, потому что уже есть уверенность, что проекты доводят до финала, обеспечивают определенное качество.

– Как вы отноитесь к идеи обязательного страхования в строительстве – как жилья как такового, так и строительно-монтажных рисков и т.д.?

– Со страхом, потому что нам кажется, что это нововведение скажется на себестоимости, а, значит, на конечной цене, которая и без того высока для этого кризисного периода.

– А если страхование станет одним из условий допуска на рынок строительных компаний, и отпадут все участники, не обладающие серьезным финансовым ресурсом?

– Это было бы одним из вариантов, но если честно, сегодня люди не совсем готовы идти по этому пути – страхования недвижимости. У нас за годы нашей работы было только 2(!) случая страхования будущей квартиры. В первом случае это был иностранец, который просто привык все страховать и по-другому не представлял себе ситуацию с покупкой. А во втором – наш соотечественник, но он был из страховой сферы.

– Сейчас страховочные компании подумывают предложить клиентам продукт – страховку от недостроя.

– Ключевой вопрос в этом случае, на основании какого документа клиент будет доказывать, что стройка превратилась в недострой. Обанкротившаяся фирма? Хорошо, но объект забирает банк. Переопределяет его – и опять нет документа. Или разделят по частям клиенты, и получат свою долю воздуха. И что дальше?

Риски очень большие, а значит, страховочный продукт будет стоить очень дорого.

– Страховщики говорят о тарифе в 1-2%...

– Тогда они уже банкроты. Но, может быть, они учитывают, что клиенту не добиться получения этого самого документа, который бы признавал стройку недостроем.

– Мы не надо путать два понятия: задержка со сроками сдачи в эксплуатацию и недострой как таковой. Если есть задержка, страховщики скажут: идите в компанию и требуйте пеню.

С недостроем еще сложнее: думаю, бумагу можно будет получить лет через двадцать, через суд, который констатирует, что строение не пригодно для дальнейшего использования.

И хорошо, если эта страховая компания через 20 лет будет существовать.

– Многие застройщики жалуются на дефицит земли для реализации своих дальнейших планов.

– Пусть к нам придут, мы до кризиса много чего купили (улыбается).

– Какие районы перспективны?

– Люди сегодня покупают везде. Конечно, важно, чтобы дом был расположен не очень далеко, то есть в черте города. В Вадул-Луй-Водах, Ниспоренах продажи очень сложно идут.

Рышкановка хорошо продается. На Старой почте, на Каля Орхе-Луй мы просто отличных результатов добились – там распродано 90% квартир. Там сыграла свою роль совокупность факторов: автономное отопление, девятиэтажное строение, маленькие метражи.

– Строительство в центре вас интересует?

– Это интересное направление, но у нас в центре нет земельных участков. Последний участок в центре был на Валя Трандафирилор, где мы построили целый микрорайон. И мы им очень гордимся.

Молдавские «Оскары» в Эко-энергетике!

«Moldova Eco-Energetică» является крупнейшим конкурсом для поощрения в виде премирования успешных инициатив в области возобновляемой энергии и энергоэффективности. Он проводится с целью поддержки инициатив в сфере производства, передачи, распределения и эффективного использования возобновляемых источников энергии, а также продвижения современных технологий и инноваций в сфере регенерируемой энергии и энергоэффективности.

В пятницу, в рамках третьего выпуска конкурса, из 60 участников были награждены 18. Еще 15 получили почетные дипломы. Заявки на участие в конкурсе, проводившемся с 5 июня по 20 сентября по 9 категориям, подавали физические лица, госучреждения, частные компании, СМИ и НПО. «Moldova Eco Energetică» проводится Министерством экономики и Агентством энергоэффективности при содействии Проекта «Энергия и биомасса», финансируемого и внедряемого Европейским союзом в партнерстве с Программой Развития ООН в Молдове.

Научившись превращать солнечную и ветровую энергию в источники энергии, и зная, что гранулы из биомассы более эффективны и экономичны при обогреве дома, участники выигрывают вдвое.

«В этом плане мы поставили перед собой цель: равняться на стандарты Европейского союза. Присоединившись к европейскому Энергетическому сообществу, Республика Молдова намерена получить пользу от членства в объединенном европейском энергетическом рынке. К тому же, мы убеждены, что использование регенерированной энергии принесет многочисленные преимущества гражданам в плане дополнительных доходов, новых рабочих мест, повышенного теплового комфорта и сокращения вредного воздействия на среду обитания», – особо подчеркнул глава правительства Юрие Лянкэ.

Присутствующие на событии официальные лица страны и зарубежья поздравили организаторов и участников конкурса, заверив в том, что будут оказывать поддержку и в дальнейшем.

«Европейский союз рад оказывать поддержку в этом конкурсе и церемонии награждения Moldova Eco-Energetică. Повышение энергоэффективности и развитие сектора возобновляемой энергии являются приоритетными направлениями в оказываемой ЕС Молдове поддержке. Чтобы достичь настоящего успеха, в этом процессе реформирования требуется активное участие всех отраслей Республики Молдова. Хочу поздравить всех участников Соревнования Эко-энергетики, которые осуществили успешные проекты», – заявил Пиркка Тапиола, глава Делегации Евросоюза в Молдове.

„Хочу поздравить всех по случаю проведения третьего конкурса Moldova Eco-Energetică. За короткое время мероприятие приобрело вес, оно собирает всех ключевых акторов рынка, в том числе представителей правительства, частного сектора, академической среды, гражданского общества и партнеров по развитию”, – отметил Николя Харрингтон Буэй, местный представитель ПРООН Молдова.

“ПРИВАТИЗИРУЕМ” СОЛНЦЕ...

Организаторы конкурса представили участникам все истории успеха, отмеченные в ходе мероприятия – проекты

в сфере солнечной энергии, энергии ветра, геотермальной энергии, биозергии, энергетической эффективности, проекты по информированию и образованию и проекты для молодежи.

Отдельного упоминания заслуживает проект Антона Порт.

Убежденный эколог, математик, он получил премию за лучший проект по использованию энергии ветра. Вместе с отцом он построил несколько турбин в селе Пописка района Штефан-Водэ.

«Во время прохождения военной службы в Германии, в одном местечке я заметил местного жителя, который пилил дрова с помощью ветряной турбины. Тогда-то я и решил построить свою турбину, несмотря на то, что киловатт в час тогда стоил 4 копейки», – вспоминает профессор.

Чтобы осуществить свою мечту, Антон Порт построил несколько ветряных станций, которые функционально соединены с электродвигателем. В сочетании с генератором в 5 киловатт, ветряная турбина может рубить дрова.

Летом он подключен к системе, с помощью которой вода закачивается из резервуара в цистерну объемом четыре тонны, затем используется для орошения садов. Профессорский дом расположен на вершине холма, где нет доступа к воде. Таким образом, он накапливает дождевую воду и с помощью ветра набирает ее в цистерну, «где вода нагревается солнцем, а вечером поливает сад каплевым методом. Как говорит профессор, механизм прост и может быть создан кем-угодно в домашних условиях».

Еще одним изобретением А. Порт является параболическое зеркало диаметром 2,4 метра. С помощью сфокусированных солнечных лучей, семья готовит пищу. В фокусе зеркала температура может достигать до 1500 градусов по Цельсию, так что суп готовится за несколько минут. Конечно, устройство было построено на базе точных расчетов и полгода в солнечные дни семья имеет свою собственную энергию без больших затрат.

...И ПЕРЕДАЕМ ЛУЧШУЮ ПРАКТИКУ ДАЛЬШЕ

Чтобы передать накопленный опыт, Институт непрерывного образования принял решение проинформировать как можно больше людей о безопасных для окружающей среды методах получения энергии. Так, в 2011-2012 учебном году свыше 1500 учеников получили знания в сфере возобновляемой энергии, в частности, из биомассы.

«Мы вынуждены работать, чтобы оплачивать счета за тепло и электроэнергию, импортируемое по завышенным ценам горючее, хотя большая часть энергии может быть получена из местных ресурсов. Если школьники узнают об этих возможностях, то через несколько лет в Молдове может появиться отрасль, производящая возобновляемую энергию», – уверяет Симион Каисын, ректор Института.

Эта деятельность направлена на то, чтобы школьники и их родители, проживающие в сельской местности, узнали о преимуществах использования альтернативных источников энергии, ставя акцент на новые и эффективные технологии. Экспериментальный курс проводится в 38 школах из восьми районов по учебнику «Источники возобновляемой энергии», разработанному Институтом непрерывного образования.

ПРАВИЛА ДЛЯ ПРОИЗВОДИТЕЛЕЙ БРИКЕТОВ И ГРАНУЛ

Так как растет число пользователей и производителей энергии из биомассы, правительство утвердило за два дня до награждения лауреатов конкурса Постановление, согласно которому производители брикетов и гранул обязаны снабжать этикетками твердое топливо, производимое в Молдове.

Производители биотоплива обязаны указывать на этикетках происхождение, источник получения топлива, в том числе данные о содержании азота, хлора и т.д., а также характеристики золы после горения. Сертификация твердого биотоплива станет обязательной с 1 января 2015 года. Эта мера обязательна для всех производителей твердого биотоплива.

Положение о твердом биотопливе содержит основные требования к качеству, техническим характеристикам топлива, а также правило размещения на рынке, надзор за рынком и оценки соответствия.

Обязательное сертифицирование твердого биотоплива стало результатом совместных усилий проекта ЕС ПРООН „Энергия и биомасса“, Агентства по энергетической эффективности, министерства экономики, став ответом на необходимость обеспечить функционирование теплоцентралей, работающих на биотопливе и установленных в школах и детских садиках в рамках проекта.

В этот отопительный сезон уже 100 местных публичных учреждений установили отопительные системы, работающие на биомассе, инвестиции на которые поступили из европейских фондов. За последние три года, число производителей брикетов и гранул возросло в 5 раз, достигнув 75. Сегодня производители твердого биотоплива способны производить ежегодно 120 тысяч тонн топлива. Этого более чем достаточно для текущих потребностей отопительных систем, работающих на биомассе, установленных при поддержке проекта ЕС-ПРООН „Энергия и биомасса“. Существуют реальные предпосылки для роста числа таких систем в Молдове.

Проект «Энергия и биомасса» в Молдове работает с 2011 года, и рассчитан до 2014 г. Совокупный бюджет проекта составляет 14,56 миллионов евро, из них Европейский союз выделил 14 млн евро и ПРООН Молдова – 560,000 евро.

Конкурс Moldova Eco-Energetică 2014 состоится в первой половине следующего за ним года.

Алина КУЖБЭ

Стратегия развития внутренней торговли на 2014-2020 гг. и План действий по ее реализации опубликованы в Monitorul oficial

Документ предусматривает внедрение лучших европейских практик в области торговли для обеспечения честной конкуренции, защиты потребителей, ужесточения контроля за соблюдением требований, предъявляемых к качеству реализуемых товаров и т.д.

Цель стратегии – обеспечение потребителей необходимым объемом конкурентоспособных товаров и услуг за счет создания эффективной системы их реализации на всей территории страны.

Стратегия будет внедряться в два этапа. Первый этап (2014-2016 гг.) предусматривает реализацию мер по улучшению правовой и институциональной базы, проведение оценки товарных ресурсов и торговой сети, создание территориальных «единиц окон» по выдаче разрешений на торговую деятельность. Второй этап рассчитан на 2017-2020 гг. и включает меры по улучшению торговой инфраструктуры и модернизации форм распределения товаров и услуг.

Планируется, что реализация Стратегии развития внутренней торговли до 2020 г. позволит увеличить объем розничной торговли на 5-10% в год, сократить дисбаланс в размещении торговой инфраструктуры между городскими и сельскими населенными пунктами на 10-15% до 2020 г. Намечено расширение торговой сети ежегодно на 50 единиц, увеличение доли торговли в современном формате при розничных продажах в целом по стране до 45% к 2020 г. и т. д. Как сообщалось ранее, внутренняя торговля является важным сектором национальной экономики, ее доля в ВВП составляет 14%. В сфере внутренней торговли действует 41% от общего числа малых и средних предприятий страны.

AMED: После внедрения правил Надлежащей производственной практики количество производителей лекарств в Молдове сократилось с 27 до 13

Как сообщают Агентство по лекарствам (AMED), в частности, 4 производителя лекарств получат разрешение на производство и сертификаты НПП, а 9 компаний до внедрения правил НПП включены в список, позволяющий производить лекарства на условиях строгого мониторинга со стороны агентства.

Соответствующее решение принято на заседании рабочей группы по оценке инспекционных отчетов о внедрении правил НПП и авторизации производства лекарств. Это решение утверждено приказами Минздрава. На 9-ти предприятиях, которые перейдут к новым стандартам в 2014 г., выявлены проблемы, касающиеся производственных помещений, документации, персонала, менеджмента. Они будут ежемесячно отчитываться перед агентством о степени внедрения правил НПП.

InfoMarket

ПОСТАНОВЛЕНИЕ о результатах комплексной проверки соблюдения законодательства в области страхования страховым-перестраховочным брокером "UNIVERSAL ASIG" ООО

№56/1 от 25.11.2013

Мониторул Официал №284-289/1775 от 06.12.2013

***

На основании Распоряжения Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР) №40/8-О от 15.08.2013 и приказа зам. председателя НКФР №113 от 16.08.2013 была проведена комплексная проверка соблюдения законодательства в области страхования страховыми-перестраховочными брокером "UNIVERSAL ASIG" ООО (далее – СПБ "UNIVERSAL ASIG" ООО или брокер) за период деятельности 19.03.2010 – 30.06.2013, в рамках которой было установлено следующее.

СПБ "UNIVERSAL ASIG" ООО был зарегистрирован в Государственной регистрационной палате 17.02.2010 под №101060004772 (государственный регистрационный сертификат серии MD №0097196 от 17.02.2010) и владеет лицензией для посреднической страховой деятельности серии CNPF №000548 от 19.03.2010 действительной до 19.03.2015.

Не соблюдая обязательства, принятые по договорам профессиональной гражданской ответственности страховых посредников, в 2011 и 2013 годах брокер перечислил страховщику страховые премии с опозданием на 23 дня и соответственно на 4 дня, таким образом, договора страхования не имели юридической силы в тот период и в результате были нарушены условия лицензирования, установленные в ст. 49 ч. (2) п. с) Закона №407-XVI от 21.12.2006 "О страховании" (далее – Закон №407-XVI от 21.12.2006).

В рамках контроля соблюдения норм законодательства при применении базовой страховой премии для внешнего и внутреннего обязательного страхования автогражданской ответственности, вследствие выборочной проверки договоров посредничества, заключенных в период 2011-2012 годов, было установлено, что СПБ "UNIVERSAL ASIG" ООО не применял по обязательному страхованию премии и тарифы, установленные законодательством, так, в случае 205 договоров обязательного страхования автогражданской ответственности были необоснованно уменьшены страховые премии с 9% до 25% или в общей сумме 105,6 тыс. леев, что противоречит положениям ст. 7 ч. (4) Закона №407-XVI от 21.12.2006, ст. 11 ч. (2) Закона №414-XVI от 22.12.2006 "Об обязательном страховании гражданской ответственности за ущерб, причиненный автотранспортными средствами" (далее – Закон №414-XVI от 22.12.2006) и Постановления НКФР №53/5 от 31.10.2008 "Об установлении базовой страховой премии и стоимости корректирующих коэффициентов для внутреннего и внешнего обязательного страхования автогражданской ответственности" (в силе до 09.08.2013).

При заключении договоров внутреннего обязательного страхования автогражданской ответственности, брокер в некоторых случаях не указал обязательную информацию о корректировочных коэффициентах, используемых для расчета страховой премии по каждому автотранспортному средству (наличие предыдущего договора заключенного с страхователем и число лиц (ограниченное/неограниченное), на которые распространяется договор, данные о возрасте и водительском стаже лиц, допущенных к вождению автотранспортного средства), чем были нарушены положения ст. 8 ч. (2) п. а), ст. 11 ч. (2) Закона

№414-XVI от 22.12.2006 и Постановления НКФР №20/5 от 16.05.2008 "Об утверждении формы и содержания заявлений о страховании, страховых договоров и страховых полисов для обязательного страхования гражданской ответственности за ущерб, причиненный автотранспортными средствами".

В период 2010-2012 годов при посредничестве 11 договоров внутреннего и внешнего обязательного страхования автогражданской ответственности, брокер получил страховую премию, указанную в страховом полисе, с опозданием от 4 до 151 дня, чем были нарушены положения ст. 8 ч. (4), ст. 9 ч. (5) и ст. 13 ч. (1) Закона №414-XVI от 22.12.2006.

Вопреки положениям ст. 47 ч. (2) п. е) Закона №407-XVI от 21.12.2006, п. 5 пп. (4), (10), п. 6 и 12 (в силе до 17.08.2012) Регламента о раскрытии информации об оказываемых услугах профессиональными участниками небанковского финансового рынка, утвержденного Постановлением НКФР №8/6 от 26.02.2010, СПБ "UNIVERSAL ASIG" ООО не предоставил клиентам до заключения, изменения или возобновления договора страхования информацию о процедуре разрешения возможных споров между ним и клиентами, а также не обеспечил размещение на доске объявлений или представление в форме брошюры информации о менеджменте профессионального участника, внутренние правила работы с клиентами и не вел специальный журнал, в котором клиенты при заключении договоров подтверждают подпись факт ознакомления с информацией, предусмотренной Регламентом.

СПБ "UNIVERSAL ASIG" ООО в качестве исполнителя по оказанию услуг до 16.08.2013 не вел Книгу жалоб в установленной форме на видном месте, доступном для потребителей, что противоречит ст. 9 п. г) Закона №105-XV от 13.03.2003 "О защите прав потребителей" и Положению о порядке ведения Книги жалоб, утвержденного Постановлением Правительства №1141 от 04.10.2006.

В проверяемом периоде брокер не вел оперативного учета поступления, использования и выдачи бланков строгой отчетности в Реестре учета бланков строгой отчетности для каждого вида бланков и не обеспечил накопление и обобщение информации вследствие поступления бланков строгой отчетности (страховые полисы) на бухгалтерском счете 951 "Бланки строгой отчетности", чем были нарушены положения п. 5,7 и 11 Инструкции о порядке учета, выдачи, хранения и использования типовых форм первичных документов строгой отчетности, утвержденной Постановлением Правительства №294 от 17.03.1998.

В период 2010-2013 годов брокер представил органу надзора отчеты, содержащие недостоверную информацию о полученных доходах от посреднической деятельности, о брутто-премиях, начисленных по договорам, о брутто-премиях, начисленных ассистентами, а также о комиссионных, выплаченных брокерским ассистентам, что является несоблюдением порядка заполнения отчетов, установленного в соответствии с положениями ст. 49 ч. (2) п. h) Закона №407-XVI от 21.12.2006 и Постановления НКФР №45/5 от 16.10.2009 "Об утверждении формы и содержания специализированной отчетности страховых и/или перестраховочных посредников" (далее – Постановление НКФР №45/5 от 16.10.2009).

Форма и содержание Реестра субагентов, штатных сотрудников, функцией которых является посредничество, и брокерских ассистентов страхового и/или перестраховочного посредника, ведение которого осуществляется брокером, не соответствуют требованиям, установленным в приложении 1 к Постановлению НКФР №45/5 от 16.10.2009.

Деятельность брокера за период 2011 финансового года была подвергнута внешнему аудиту, а отчет о финансовых результатах и заключение аудитора были опубликованы с опозданием на 30 дней, чем были нарушены положения ст. 39 ч. (7) и ст. 49 ч. (8) Закона №407-XVI от 21.12.2006 (в редакции до 20.07.2012).

СПБ "UNIVERSAL ASIG" ООО в качестве отчетной единицы не проинформировал незамедлительно и не представил в Службу по предупреждению и борьбе с отмыванием денег специальный формуляр о двух сделках, осуществленных с наличностью посредством одной операции на сумму, превышающую 100 тыс. леев, что противоречит положениям ст. 8 ч. (2) Закона №190-XVI от 26.07.2007 "О предупреждении и борьбе с отмыванием денег и финансированием терроризма".

В соответствии с изложенным, на основании положений ст. 8 п. б) и f), ст. 9 ч. (1) п. d) Закона №192-XIV от 12.11.1998 "О Национальной комиссии по финансовому рынку", ст. 54 ч. (2) п. с) и ст. 55 ч. (1) Закона №407-XVI от 21.12.2006 Национальная комиссия по финансовому рынку

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Взыскать с страхового-перестраховочного брокера "UNIVERSAL ASIG" ООО штраф в размере 5,0 тыс. леев, который зачисляется в государственный бюджет.

2. Предписать должностным лицам страхового-перестраховочного брокера "UNIVERSAL ASIG" ООО неукоснительно соблюдать положения законодательных и нормативных актов, а также принять меры для устранения нарушений, отраженных в акте проверки, в том числе:

- соблюдение положений законодательства об обязательном страховании гражданской ответственности за ущерб, причиненный автотранспортными средствами;
- приведение порядка заключения договоров в соответствие с действующими нормативными актами;
- соблюдение положений законодательства в области предупреждения и борьбы с отмыванием денег и финансированием терроризма.

3. Принять к сведению привлечение к ответственности за правонарушение администратора страховового-перестраховочного брокера "UNIVERSAL ASIG" ООО согласно Кодексу Республики Молдова о правонарушениях.

4. Об исполнении настоящего постановления проинформировать Национальную комиссию по финансовому рынку в течение месяца, с приложением доказательных документов.

5. Контроль над исполнением настоящего постановления возложить на генеральное управление надзора за страхованием.

6. Настоящее постановление вступает в силу со дня опубликования.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ
КОМИССИИ ПО ФИНАНСОВОМУ РЫНКУ
Артур ГЕРМАН

Кишинэу, 25 ноября 2013 г.

№56/1.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ о повторном предписании некоторым ссудо-сберегательным ассоциациям представить специализированные отчеты за II квартал 2013 отчетного года

№56/7 от 25.11.2013

Мониторул Официал №284-289/1779 от 06.12.2013

***

В результате мониторинга исполнения Постановления Национальной комиссии по финансовому рынку №48/18 от 11.10.2013 "О непредставлении некоторыми ссудо-сберегательными ассоциациями специализированной отчетности за II квартал 2013 отчетного года" (Официальный монитор Республики Молдова, 2013, №243-247, ст. 1633), было констатировано несоблюдение требований пункта 1 некоторыми ссудо-сберегательными ассоциациями.

На основании ст. 8 п. б), с) и f), ст. 9 ч. (1) п. d), п. e) и г) Закона №192-XIV от 12.11.1998 "О Национальной комиссии по

Приложение к Постановлению НКФР №56/7 от 25.11.2013 г.

сберегательных ассоциаций согласно приложению представить Национальной комиссии по финансовому рынку в течение 15 рабочих дней со дня вступления в силу настоящего постановления специализированные отчеты за II квартал 2013 отчетного года.

2. Предупредить администраторов ссудо-сберегательных ассоциаций, перечисленных в приложении, что в случае несоблюдения положений пункта 1 настоящего постановления лицензии на осуществление деятельности в области ссудо-сберегательных ассоциаций будут аннулированы.

3. Контроль над исполнением настоящего постановления возложить на генеральное управление коллективных инвестиций и микрофинансирования.

4. Настоящее постановление вступает в силу со дня опубликования.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ
КОМИССИИ ПО ФИНАНСОВОМУ РЫНКУ
Артур ГЕРМАН

Кишинэу, 25 ноября 2013 г.

№56/7.

№	Наименование ассоциации	Адрес	IDNO
1.	CCA «BRICENEANCA»	р-н Дондушень, с. Бричень	1003604000509
2.	CCA «CĂPLANI»	р-н Штефан Водэ, с. Кэплань	1003608001515
3.	CCA «PRIPICEINI CREDIT»	р-н Резина, с. Припичень-Рээшть	1003606015794